

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

131/XXIII, julij-avgust 2021

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

Maša za domovino in proslava ob dnevu državnosti

VSEBINA

- 4 BESEDO IMA ŽUPAN**
Razvojna vprašanja
- 5 AKTUALNO**
16. seja OS
Rokodelska zadruga
Prenovljeni park in
zdravstvena postaja
- 8 DOGAJALO SE JE**
30-letnica samostojnosti
Magdalenin večer
- 11 IZ PARLAMENTA**
- 12 ZVEZA BORCEV**
Obletnica Ribniške čete
- 14 ŠOLA**
Devetošolci na valeti
- 17 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Slovenija kvačka
- 18 NAŠE ZDRAVJE**
Naglavne uši
Pomen diha
- 21 KUHAJMO SKUPAJ**
Poletje v kuhinji
- 22 ŠPORT**
- 26 NAŠ GOST**
Primorec s sodraškimi
koreninami
- 29 OD TU IN TAM**

Življenje kot učitelj

Nina Pirc Vovčko, urednica

Te dni opazujem obrazke svojih otrok, ko omenjamo in se pripravljamo na bližajočo se šolo. Kakšna mešanica občutkov. Na eni strani veselje, vedrina, vedoželjnost, samozavest, na drugi strani strah, nemir, odpor, uporništvu. Mene kot mamo občasno zajame zaskrbljenost. Šola je obveznost tudi za starše. Nekateri otroci so samostojni, drugi potrebujejo potrpljenje, čas, in spet potrpljenje ... In potem je tu še misel, kako bo, ko/če bomo zaradi epidemije ponovno ostali doma in bodo otroci potrebovali še več starševske pomoči kot sicer.

Kot razvita družba zelo cenimo znanje. Kako ga ne bi, saj z njim bolje razumemo svet, napredek, znanost, soljudi. Tudi sama sem hvaležna za znanje, ki sem ga usvojila v šoli. Omogoča mi, da opravljam svoj poklic in se preživljam. Pa vendar vzporedno s šolanjem teče nit nekega drugega izobraževanja, ki je vseživljenjsko in ki na vsakem koraku, v šoli in izven nje, dosega in prežema naše bitje. Pridobivamo ga v obliki izkušenj, za katere hočeš-nočeš poskrbi življenje samo.

Ko sem po 17 letih šolanja zapuščala šolski sistem s polno malho vedenja o atomih in kemijskih formulah, latinskih sklanjatvah, evropskih institucijah, jezikovnih teorijah ... se mi še sanjalo ni, kako malo v resnici vem o življenju. O svetu zunaj in tistem v meni, o lastnem telesu, čustvih in odnosih, umetnosti sobivanja, milosti in nepopisni sreči rojstva, nori bolečini ob nedoumljivosti smrti. Na področju življenjskih izkušenj sem bila tedaj še prava smrklja, zavita v vato nekega sistema. Z diplomo pa je, puf, ta vata razpadla, buba je prilezla na dan in metulj je prvič zares poletel v svet. Življenje moraš izkusiti na lastni koži. Slej ko prej doživiš kaj, kar te zadene in pretrese do kosti. Po vsaki takšni izkušnji sem se sama sebi zdela kot bojevnik kakšnega indijanskega plemena, ki je dobil novo brazgotino – in novo modrost.

Po mojih izkušnjah modrost in védenje o življenju nista nujno povezana z razumom, racionalnostjo, podatki, analizami, statistikami, kritičnim mišljenjem. So stvari, ki se jih ne moreš naučiti v nobeni učilnici. Veliko je ljudi, ki imajo sijajno znanje, v življenju pa se ne znajdejo. In žal so tudi ljudi, ki svoje znanje uporabljajo v škodo drugih. Ljudje smo inteligentna, a hkrati svobodna bitja. Sami odločamo, ali bomo svojo inteligenco uporabili za dobro ali za slabo. Zato naj nas poleg uma usmerja tudi srce, zato naj bodo naše oči uprte ne samo v knjige, temveč tudi v svet okrog nas, zato naj izobraževanje vedno stopa z roko v roki z življenjem in občutljivimi učitelji, ki razumejo, ker tudi sami nosijo njegove brazgotine.

Mirno jesen vam želim!

»Modrost ni rezultat šolanja, pač pa vseživljenjskega prizadevanja, da bi jo dosegli.«

Albert Einstein

Fotografija na naslovnici:
Marko Burger: Jata štorke pri mostu pod Vinicami

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica in lektorica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Ana Modic, Jasna Janež, Nadja Zobeč Krže, Tadej Košmrlj.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **27. september 2021**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:
suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

O razvoju globalno in lokalno

Mag. Blaž Milavec, župan
Foto: Janez Kotar

O razvoju sedaj vsi govorijo. Prav tako o odločilnem trenutku za nujne spremembe. Mogoče se bo komu zdelo, da se to samo ponavlja. Ampak ponavljamo se tudi glede covida pa naših športnikov, vse do stalnice – vremena. Zato naj bo nekaj misli o tem dovoljeno tudi meni.

Svet danes stoji pred novim križpotjem, odločitev o izbiri smeri, se zdi, je veliko bolj usodno pomembna kot pri marsikaterem razpotju do sedaj. Hitro spreminjajoči naravni pojavi in očitne podnebne spremembe, politične napetosti, kritične zdravstvene in s tem povezane ekonomske in socialne razmere ne obetajo ravno lahkkih prihodnjih časov. Ta čas kliče po spremembi odnosov med ljudmi, med skupnostmi in državami, ter odnosov do narave in sveta. Kot družba se moramo soočiti s tem dejstvom in se čim prej in čim bolje pripraviti. Pripraviti se moramo kot država, pa tudi kot posamezniki in kot lokalna skupnost. Ta usmeritev velja tako pri vprašanjih smisla in pomena našega bivanja in obstoja, kakor pri vprašanjih o naših medsebojnih odnosih in tudi pri čisto konkretnih materialnih zadevah. To velja tudi za ob-

čino kot skupnost in kot institucijo.

Prva naloga je postaviti za naravo in družbo čim manj problematično delovno in bivanjsko okolje. Treba se bo odločiti npr. določenim virom energije, tehnologiji in navadam ter sprejeti nove, sprejemljivejše in bolj poštene oblike in načine dela in življenja sploh. Druga naloga je omiliti posledice prehoda na novo stanje z ustrezno pripravljenostjo. Pomembno vprašanje, ki zadeva materialno pripravljenost, je, kako imamo urejeno osnovno infrastrukturo. Kdor dobro spremlja odločitve najbolj razvitih držav, opazi, da niso usmerjene le v veselje, niti le v »zeleno in digitalno«. Slednje res najbolj promovirajo. Velik, če ne največji, poudarek je na obnovi, dograditvi in posodobitvi osnovne infrastrukture, ki omogoča osnovo za normalno življenje. Zato temu področju že leta namenjamo glavno pozornost tudi v naši občini. Zato gradimo nove vodovode, zato urejamo drugo infrastrukturo, zato obnavljamo ceste. Zagotoviti moramo dolgoročno ustrezne pogoje, da bomo lahko tu živeli in preživeli.

Drugo pomembno vprašanje ni materialno, ampak socialno. Nanaša se na naš čut za skupnost, solidarnost in pripravljenost za medsebojno pomoč in sodelovanje. Lahko bi rekli na socialno odpornost družbe na destruktivne izzive. Dobro je, da kot družba ohranimo osnove medsebojnih odnosov življenja v skupnosti in gojimo sposobnost sodelovanja. To ne bo dobrodošlo le za skrajne razmere, ob teh predpostavkah sta bistveno lažja in uspešnejša tudi sodelovanje in razvoj v normalnih časih.

Šele nato si lahko začnemo postavljati t. i. prava razvojna vprašanja. Če hočemo kot družba napredovati in ohranjati korak z razvitimi, bo potrebno slediti tudi tehnološkemu in ekonomskemu razvoju. A dolgoročno bomo uspešni le, če se bomo razvijalo celostno, v vseh segmentih in področjih, najprej pa na tis-

tih, ki nas določajo kot ljudi, državljane in občane. Tako je potrebno razumeti in iskati razvojne poti tudi doma.

Razvoj je globalen, kjer nas kot človeštvo čakajo usodne odločitve. Razvoj je tudi lokalni, kjer nas poleg globalnih tem čaka še vrsta mikro izzivov, ki pa so za nas pomembni. Naša občina namreč stoji znotraj teh pomembnih vprašanj tudi pred vprašanjem razvoja naše občine konkretno. Prvi dve desetletji je bil naš razvojni poudarek, logično, na infrastrukturi. To je kot že omenjeno osnova. Tu imamo v grobem že veliko narejenega, tudi še kar nekaj načrtovanega. Zato je na tem področju potrebno le slediti zadanim ciljem in nadaljevati zastavljeno pot.

Pred nas stopajo tudi druga razvojna vprašanja. Možni odgovori na ta vprašanja niso več tako enoznačni in logični. Kot skupnost se bomo morali vprašati in odločiti, v katero smer se želimo razvijati. Ta naloga ne bo lahka, saj imamo zelo različne poglede in interese. Ker smo demokratična družba, bo potrebno vso to različnost spoštovati. A če hočemo narediti nov korak naprej, bomo lahko upoštevali le nekatere. Žal se bo treba nekaterim možnim potem tudi odreči. Pri tem moramo biti realni in dovolj racionalni, predvsem pa odgovorni. Odločitve ne bodo enostavne, še manj vsem pogodu. A sprejeti jih bo potrebno, ker imamo odprtih kar nekaj vprašanj, s katerimi se moramo čim prej soočiti. Če hočemo imeti strategijo razvoja, na kateri bi postavljali temelje naših prihodnjih načrtov razvojnih programov, moramo pripraviti odgovore na ta vprašanja in na te izzive.

Oris situacij, ki jih bom navedel v nadaljevanju, namenoma poudarja »nevrogične točke« in je zato malo bolj provokativen z namenom, da se razume, kje so ali bi znali biti problemi. Zagotovo si težko predstavljam prihodnost naših krajev v hrupu, smradu in ob težki industriji, kar je vsaj v delčku navzoče

sedaj, ne glede na to, ali bodo bolj turistični in zeleni ali ne. A realne situacije so bolj kompleksne. Naj ponazorim nekatere izmed njih. Če želimo imeti na svojem pragu na razpolago dobro domačo hrano, bomo morali poleg lastnih vrtičkov omogočiti ali vsaj dopustiti, da se na območju občine kdo tudi resno ukvarja s kmetijstvom. To ne prinaša le ponudbe domače hrane v bližini, ampak še prej prisotnost (mukanje ali meketanje) živine, gnoj in kmetijsko mehanizacijo v prometu. Če želimo razvijati turizem, moramo sprejeti tudi določen hrup zvečer oz. ponoči, več prometa na lokalnih cestah, daljše vrste v lokalni trgovini in tudi kakšno prireditev, zaradi katere bo zaprt kakšen del kraja in se bo slišala glasba do jutranjih ur. Če hočemo ohraniti obrt in rokodelstvo, kot npr. suho robo, potem moramo vedeti, da bo še slišati stroje iz sosedove delavnice in kamion, ki bo razlagal les na »naši« poti. Če hočemo izboljšati pogoje bivanja v strnjem, urbanem jedru Sodražice in umakniti promet iz njega, da bomo lahko dali temu prostoru drugačen namen in vsebine, bo potrebno zgraditi novo prometno infrastrukturo na obrobju. Za tam živeče bo res nekoliko več prometa in hrupa, ampak ne bo niti približno tako obremenjujoče, kot je sedaj za stanujoče v trgu. Če želimo podpreti okolju bolj prijazne vire energije, potem bomo morali dopustiti tudi umestitev primernih naprav in objektov v naš prostor.

Takšnih odprtih dilem, s katerimi se soočajo bolj ali manj vse skupnosti, je še mnogo. Tu ni črno-belih vprašanj, ki bi omogočala lahke, predvsem pa vsakomur ustrezajoče odgovore. Po navadi gre za zahtevne odločitve, ki prinašajo tudi določena tveganja in možne zaplete. Še huje je, ker so velikokrat možne le znotraj slabih (namesto še slabših) rešitev. Zato bo za vsak naš odgovor na razvojna vprašanja potrebno doseči določen kompromis ali vsaj odločitev večine. Če se bomo seveda večinsko gledano znali opredeliti in odločiti, kaj si sploh želimo.

Slednje ni pomembno le za odločitev o razvojni poti občine, še bolj je pomembno za prihodnost sveta in za vsakega posameznika. Naša občina in naš svet bosta vsekakor šla svojo pot naprej. Kakšna bo ta pot in kakšno vlogo bomo pri tem imeli mi, pa je odvisno tudi od nas. Čeprav je vsak izmed nas na videz neopazen delček širnega mozaika, skupaj tvorimo celoto, zato smo za občino, državo in za cel svet odgovorni kot posamezniki, danes in tudi jutri.

16. seja občinskega sveta

Darja Vetrh

Tik pred poletjem je 17. junija 2021 potekala 16. redna seja Občinskega sveta Občine Sodražica, na kateri so svetniki in svetniki obravnavali 14 točk dnevnega reda. Občinski svet je v prvi obravnavi sprejel Odlok o pokopališkem redu in Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave občin Ribnica, Loški Potok, Sodražica in Velike Lašče ter pravilnika o podpori mladim in mladim družinam pri reševanju prvega stanovanjskega problema ter o dodeljevanju enkratne denarne pomoči pri odpravi posledic naravnih in drugih nesreč iz sredstev proračuna Občine Sodražica. Člani občinskega sveta so sprejeli tudi novelo Operativnega programa za odvajanje in čiščenje komunalnih voda ter Sklep o določitvi višine cene programov vrtca. Občinski svet se je opredelil tudi do osnutka pokrajinske zakonodaje, kjer je z večino glasov (dva svetnika sta bila vzdržana), na predlog Odbora za razvojne programe sprejel sklep, naj ureditev pokrajin izhaja prvenstveno iz decentralizacije države, manj pa iz prenosa nalog z občin, ter naj se v čim večji meri zagotovi zadosten vpliv obrobni območij in manjših občin, da ne pride do regionalnih centralizacij. Predlaga se tudi daljši mandat (5 let). V kolikor je mogoča samo delitev na sedaj predvideno število pokrajin (ne pa manj, npr. 5–7), občinski svet meni, da je predlagana Osrednjeslovenska pokrajina nesorazmerna (prevelika) v primerjavi z ostalimi, zato predlaga delitev na dva dela, tako da bi se južni del od Ljubljane preoblikoval v samostojno pokrajino. Če to ne bo mogoče, svetniki predlagajo priključitev k Dolenjski pokrajini, kjer bi lažje uresničevali svoje razvojne interese.

Odlok o pokopališkem redu se sprejema zaradi novega zakona, ki ureja pred-

metno področje. Zato ga sprejemajo, ali so ga že, vse občine. Odlok prinaša nekaj novosti oz. na novo ureja pogrebno dejavnost in uvaja pokopališki red. Tako ureja način zagotavljanja 24-urne dežurne službe, način izvajanja pogrebne slovesnosti, storitve pokopališko-pogrebnega moštva, ki se lahko zagotavljajo na posameznem pokopališču, osnovni obseg pogreba, način in čas pokopa, možnost pokopa zunaj pokopališča, z določitvijo prostora, obratovanje mrliških vežic, obseg prve ureditve groba, vzdrževanje reda, čistoče in miru na pokopališču, način oddaje grobov v najem, postavljanje, spreminjanje ali odstranitev spomenikov, obnova spomenikov in grobnic ter vsak drug poseg v prostor na pokopališču, zvrsti grobov, enoten cenik uporabe pokopališča, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, pogrebno pristojbino, ki jo lahko določi občina za izvedbo pogreba na posameznem pokopališču in ki jo upravljavcu pokopališča plača izvajalec pogreba, in druga vprašanja pogrebne in pokopališke dejavnosti ter uporabnikov.

Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave se ravno tako sprejema zaradi nove ureditve skupnih občinskih uprav v državi. Predlog odloka predvideva več področij delovanja skupne občinske uprave, kot je bilo sedaj, pravilnika pa urejata področja dodeljevanja denarnih podpor (namen, postopke in nadzor) mladim in mladim družinam pri reševanju prvega stanovanjskega problema in pri denarni pomoči v primeru naravne ali druge nesreče.

Občinski svet je obravnaval tudi predlog o spremembi višine cene programov vrtca, ki ga je podala osnovna šola in vrtec Sodražica, a je sprejel predlog občinske uprave, ki predvideva nekoliko nižje povišanje te storitve, kot je bilo predlagano s strani zavoda. Tako znašata ceni od prvega septembra dalje za prvo starostno skupino 500,00 evrov in 415,00 evrov za drugo starostno skupino. Glede na napovedana dodatna povišanja plač na področju vzgoje in izobraževanja se bo ta cena najbrž kmalu še spreminjala.

OBČINSKA PRIZNANJA 2021 – OPOMNIK

Občina Sodražica je 15. 6. 2021 objavila razpis za zbiranje predlogov za podelitev priznanj občine Sodražica za leto 2021, ki je bil objavljen v 130. številki Suhorobarja in na spletni strani Občine Sodražica. Za leto 2021 so razpisana priznanja: Častni občan Občine Sodražica, Zlata plaketa Občine Sodražica in Priznanje Občine Sodražica. Upoštevani bodo predlogi, ki bodo skladno z razpisom prispeli na naslov Občine Sodražica do vključno 30. 8. 2021 do 11. ure.

Na podlagi drugega odstavka 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 106/10 - popr. ZUPUDPP, 43/11 - ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 - odl. US, 14/15/ZUJFO), v povezavi z 273. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), Občina Sodražica s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka državnih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta občine Sodražica (SD OPN 2 Sodražica) in okoljskega poročila

I.

Javno se razgrne dopolnjeni osnutek drugih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Sodražica (SD OPN 2 Sodražica) in okoljsko poročilo v sklopu celovite presoje vplivov na okolje.

II.

Javna razgrnitev bo trajala od 20. 8. 2021 do 20. 9. 2021. Gradivo bo javno razgrnjeno v prostorih Občine Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica. Ogled gradiva je možen v času uradnih ur občinske uprave ter na spletni strani občine www.sodrazica.si.

III.

Javna obravnava dopolnjenega osnutka SD OPN 2 in okoljskega poročila **bo v sredo, 8. 9. 2021, ob 17. uri v prostorih občine Sodražica**, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica.

Zaradi preventivnih ukrepov za zajezitev širjenja bolezni covid-19 se je treba na javno obravnavo predhodno prijaviti do torka, 7. 9. 2021, do 12. ure pri občinski upravi Občine Sodražica. Udeležba bo mogoča pod pogoji, ki jih bodo določali takrat veljavni predpisi. Občina si tudi pridružuje pravico, da zaradi zdravstvenih razmer spremeni lokacijo javne obravnave. O morebitni spremembi in pogojih se bo obvestilo predvidoma dan pred dogodkom.

IV.

V času javne razgrnitve lahko vsi zainteresirani podajo pisne pripombe in predloge k razgrnjenemu prostorskemu aktu na naslov Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica ali na elektronski naslov obcina@sodrazica.si z oznako »javna razgrnitev SD OPN 2 Sodražica – pripombe in predlogi« ali jih na mestu razgrnitve vpišejo v knjigo pripomb. Rok za podajo pripomb in predlogov poteče zadnji dan razgrnitve.

Občina Sodražica bo preučila pripombe in predloge javnosti in do njih zavzela stališče, ki ga bo objavila na spletni strani občine www.sodrazica.si.

V skladu s 56. členom ZUreP-2 se bodo osebni podatki v pripombah in predlogih obdelovali le za namen uveljavitve razgrnjenega prostorskega akta ter ne bodo javno objavljeni. Osebni podatki bodo varovani v skladu s Splošno evropsko uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR) in veljavnim zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Št.: 3500-1/06 podžupan Občine Sodražica
Sodražica, 9. 8. 2021 Andrej Pogorelc l.r.

Občinski projekti

D. V.

Foto: Marko Burger

Rokodelska zadruga ustanovljena

1. julija 2021 je bila v Sodražici ustanovljena rokodelska zadruga, s polnim imenom IN SITU, Rokodelska zadruga Sodražica, z.o.o., socialno podjetje. Ustanovitev rokodelske zadruge je plod večletnega prizadevanja iniciativne skupine, ki je skupaj z Občino Sodražica razvijala idejo o ustanovitvi in jo, s pomočjo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS, tako tudi realizirala. Na ustanovitvenem občnem zboru je sodelovalo 17 ustanovitvenih članov iz različnih občin, večina od njih pa se z izborom svojih izdelkov predstavlja na razstavi »IN SITU«, ki bo do konca poletja na ogled v avli Krekovega doma. Poleg sprejema ustanovnega akta so člani zadruge soglasno izglasovali tudi svoje vodstvo, in sicer Andreja Pogorelca za predsednika zadruge in predsednika upravnega odbora, Gregorja Pirca za podpredsednika upravnega odbora ter Marka Koširja, Pavla Hočevarja in Aleša Marolta za člane upravnega odbora. Župan mag. Blaž Milavec je ustanovitev pospremil z željo, da bi zadruga uspešno opravljala svoje poslanstvo.

In zakaj je našla Rokodelska zadruga svoj dom ravno v Sodražici? Sodražica z okolico je imela v preteklosti in ima tudi danes največ »suhorobarjev« – izdelovalcev lesenih izdelkov, Občina Sodražica pa je od leta 2005 tudi nosilka ene redkih in zato še toliko bolj dragocenih geografskih označb v Sloveniji, »Ribniška suha roba«, ki povezuje občine Sodražica, Ribnica, Kočevje, Loški Potok, Velike Lašče, Dobropolje in Bloke.

Sam projekt, ki vključuje tudi opremo pisarne za delovanje zadruge, izdelavo logotipa, spletne strani in vzpostavitev spletne trgovine, se po sami ustanovitvi seveda nadaljuje. V letošnji jeseni bodo pod okriljem Območne obrtne zbornice Ribnica in Občine Sodražica izvedene še štiri delavnice za rokodelce.

Kostanjev park v novi podobi

S koncem poletja se zaključuje projekt »Sprehod skozi naše trge«, v sklopu katerega je bila izvedena tudi rekonstrukcija kostanjevega parka. Kostanjev park je po novem stičišče več generacij, v njem so tako klopce za počitek kot igrala za najmlajše. Svoj prostor v senci je s selitvijo s trga dobil tudi kip Psoglavca, za žejne pa je postavljen tudi pitnik. Parkirišče nudi več parkirnih prostorov in bo ob priložnostih služilo tudi kot prireditveni prostor. Do konca poletja bodo v park umeščene še informa-

cijske table za obiskovalce, saj se s projektom »Sprehod skozi naše trge« pripravljata tudi enoten dnevni turistični program za obiskovalce, ki bo vključeval obisk trga v Velikih Laščah, trga v Sodražici in trga v Loškem Potoku. Dnevni program pripravljata ITER Ajda Kljun s.p., ki je tudi partnerica v projektu. Za promocijski del projekta bo poskrbel še en partner, to je Mladinski klub Sodražica. Občini Velike Lašče in Loški Potok s projektom skrbita za dodatno opremo in ponudbo v njihovih središčih.

Občina Sodražica
vabi na

OTVORITEV PRENOVLJENEGA KOSTANJEVEGA PARKA IN ZAKLJUČEK PROJEKTA »SPREHOD SKOZI NAŠE TRGE«

Prireditev bo v **petek,**
24. septembra 2021, ob 17. uri
v kostanjevem parku v Sodražici.

Vljudno vabljeni.

Partnerji v projektu:

Občina Sodražica, Občina Loški Potok, Občina Velike Lašče, Iter Ajda Kljun s.p., Mladinski klub Sodražica

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Obnova Zdravstvene postaje Sodražica

Vinko Čampa

Foto: Marko Burger

Zdravstvena postaja Sodražica je bila v letu 2005 temeljito rekonstruirana in dozidana. Od takrat dalje večjih vzdrževalnih del ni bilo na objektu. Zob časa je botroval odločitvi, da se je v letu 2020 izvedla streha nad teraso, ki je zamakala v pomožne prostore objekta. V mesecu avgustu, v času poletnih dopustov zdravstvenega kadra, pa smo pričeli z obsežnejšimi vzdrževalnimi deli v notranjosti objekta. Zamenjava poda, neonskih luči in slikopleskarska dela se izvajajo tako v splošni kot v zobni ambulanti v celoti. Celotna investicija bo znašala 30.000,00 EUR.

NAJAVA JAVNEGA POZIVA

Pomoč mladim in mladim družinam pri reševanju prvega stanovanjskega problema

Občina Sodražica najavlja, da bo v septembru na spletni strani www.sodrazica.si objavljen javni razpis za finančno pomoč mladim in mladim družinam, skladno s Pravilnikom o podpori mladim in mladim družinam pri reševanju prvega stanovanjskega problema v občini Sodražica (UR. I. RS št. 105/21).

IŠČEMO LEKTORJA

Občinsko glasilo Suhorobar išče lektorja.

Vabljeni slavisti, profesorji slovenskega jezika, jezikoslovci (lahko tudi študenti višjih letnikov), ki vam hitra odzivnost in prilagodljivost, predvsem pa kompetence pri lektoriranju slovenskih besedil niso tuje. Delo je honorarno in poteka v sodelovanju z odgovorno urednico oz. uredništvom Suhorobarja. Vaše prijave, z navedbo izobrazbe in izkušenj pri tovrstnem delu ter s kontaktnimi podatki, lahko oddate na naslov obcina@sodrazica.si, in sicer **do 15. 9. 2021.**

Na obeležitvi 30-letnice samostojnosti je zbrane nagovoril dr. Ernest Petrič

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V soboto, 19. junija 2021, je v Sodražici potekala maša za domovino. Sledila je proslava ob dnevu državnosti in 30-letnici samostojnosti pri obeležju samostojnosti v parku na trgu Sodražice. Pri maši je zbrane pozdravil župan mag. Blaž Milavec, ki je spomnil na rodove, ki so pričakovali in sanjali slovensko državo, zaradi česar jo moramo imeti za velik dar. V pridigi je sodraški župnik Franc Bizjak razmišljal, kako Bog vodi naša življenja, narod in državo, ter poudaril, da je prav, da mu zaupamo. Opozoril je tudi na vrednote demokracije in pomen naše samostojnosti.

Na proslavi, ki je sledila, je zbrane nagovoril sodraški podžupan Andrej Pogorelc, ki je čestital ob prazniku in spomnil na izbojevano samostojnost in lastno državo ter tudi na epidemijo, ki za nas prav tako predstavlja posebno preizkušnjo. Slavnostni govornik je bil eminentni gost dr. Ernest Petrič, dolgoletni slovenski diplomat, nekdanji ustavni sodnik in predsednik ustavnega sodišča ter sedaj tudi svetovalec predsednika Republike. V pronicljivem govoru je orisal zgodovinska ozadja, ki so doprinesla k samostojnosti. Poudaril je pomen številnih osebnosti v zgodovini, ki so prispevale k ohranitvi slovenstva in izoblikovanju narodne zavesti. Prav tako je opozoril na slovensko kulturo, jezik, junaštvo Maistrovih borcev

in tudi na pomen druge svetovne vojne in potem, kljub določenim stranpotem, na nastanek lastne države. Spomnil je tudi na vlogo Katoliške cerkve v zgodovini, ki je bila odločilna za obstanek Slovencev v tem evropskem prostoru. Nadalje je spregovoril o pomenu in vrednosti lastne države in o odgovornosti, ki jo sami nosimo za njeno usodo. Dotaknil se je pomena demokracije, pri čemer je opozoril, da demokracija ne pomeni nujno enotnost razmišljanja, pač pa sožitje različnosti, sodelovanje in medsebojno spoštovanje. Tega se danes premalo zavedamo in udejanjamo, zlasti odgovorni v politiki. Svoje misli je dr. Ernest Petrič zaključil z besedami, da s slovensko državo, kljub težavam, ni vse tako narobe. Menil je, da je s samostojnostjo dosegla veliko, in ji zaželel uspešno v prihodnosti. Če se bomo znali spoštovati in sodelovati, nam bo uspelo.

Mašo za domovino in proslavo ob dnevu državnosti je pripravila Občina, sodelovali so predstavniki združenj veteranov vojne za Slovenijo in policijskega veteranskega združenja Sever ter domačih gasilskih društev in policije. Program so z ubranim petjem obogatili pevci vokalne skupine Koral in učenki OŠ – Jerca Piršiš in Glorija Lušin, ki sta recitirali dela Ivana Cankarja in Toneta Pavčka. Prireditev je vodila Lana Košir.

**Dr. Ernest Petrič –
izseki iz govora
ob dnevu državnosti
Sodražica, 23. 5. 2021**

»V posebno veselje mi je, da sem sodeloval na maši za domovino, ki je lepa stvar ... Tako kot sem nekoč prvič sodeloval pri maši za domovino v Washingtonu, kjer so sodelovali ljudje različnih veroizpovedi in so vsi molili k Bogu, smo za našo domovino tudi mi danes molili.«

»Pred 30 leti smo Slovenci dobili svojo usodo v svoje roke, po dolgotrajnem procesu, pri katerem sta morali biti izpolnjeni dve stvari: morali smo dozoreti kot narod in morale so nastopiti ugodne mednarodne okoliščine. Dozorevati smo začeli pred mnogimi stoletji, ko smo se naselili na tej zemlji in se pomešali med staroselce in takrat so nastale prve pomembne korenine: imeli smo skupen jezik, ki še ni bil knjižni, sprejeli smo krščanstvo, s katerim smo stopili v zahodnoevropski civilizacijski krog. Del tega sveta, ki je najboljši del sveta, smo še danes. V tem delu sveta se živi najbolj bogato in najbolj svobodno, z največ ustvarjalne možnosti in tudi največ socialne pravičnosti je.«

»Pravica do samoodločbe ni samo pravica – je tudi velika odgovornost in dolžnost. Potrebno je bilo postaviti demokratično in samostojno državo, kar ni bilo in ni enostavno. Velike države so nastajale skozi stoletja. Za nami je 30 let.«

»Demokracija pomeni sožitje različnih pogledov, vendar v dialogu, sodelovanju, skupni odgovornosti. Velika odgovornost zahteva sodelovanje, tega pa žal pri nas ni dovolj. Ljudje volijo naše voditelje, da bodo vodili državo na poti blagostanja in varnosti. To je, kot izgleda, naloga, ki je še pred nami.«

»Sobivanje različnosti je bistvo demokracije.«

»Položaj naše države ni slab. V mednarodnem pogledu je danes Slovenija suverena, neodvisna in demokratična država. Smo članica najbolj prosperitetnega sveta, Evropske unije, kar nam omogoča in daje zagotovila, da bomo še naprej uživali varnost in blagostanje. Tudi v zahodni civilizaciji se soočamo z določenimi destruktivnimi idejami, vendar to je del življenja, je del zgodovine, del večnega spopadanja idej in iskanja najboljših rešitev. Tudi domač položaj ni ravno slab – smo dobri v gospodarskem razvoju, v veliki meri smo premagali zaostalost v naši deželi.«

»Naš pogled naprej je lahko optimističen. Skozi stoletja se utrdi pravna kultura, vladavina prava, neodvisnost pravosodja, neodvisnost drugih državnih institucij. Prepričan sem, da bomo uspešno nadaljevali našo pot v razvito, moderno, demokratično državo. Državo, ki bo organizirana racionalno in premišljeno, za kar pa je potrebno sodelovanje.«

»Želja je, da bi ta naša barka plula varno, pogoj za to pa je, da tisti, ki na njej so, sodelujejo, se pogovarjajo in so sposobni skupaj gledati v bodočnost.«

Magdalenin večer z odličnim Oktetom Gallus in Aljažem Veselom

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V nedeljo, 25. julija, je ob zaključku farnega žegnanja v sodraški cerkvi potekal drugi Magdalenin večer.

Občina Sodražica je v sodelovanju z Župnijo Sodražica v goste povabila Oktet Gallus, ki je svojo pot pričel ravno v Sodražici pred skoraj petimi desetletji. Oktet je kljub nekoliko zahtevnejšem izboru skladb navdušil sodraško občinstvo. Vrh večera pa je bil, ko je med člane okteta stopil vse bolj uveljavljeni in prepoznavni operni glas, domačin Aljaž Vesel. Koncert je z izbrano tematiko povezovala Blanka Čakš, ki je tudi umetniški vodja okteta; na koncertu pa se je od rednega prepevanja v oktetu poslovil tenorist Janez Rozman, ki ga je zamenjal Miha Lušin.

Koncert, ki bi moral biti že lansko leto, a je bil zaradi epidemije prestavljen, je bil posvečen 45-letnici delovanja okteta.

Sprejem pri županu

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Šolsko leto 2020/2021 zaključilo kar 11 najboljših učencev

V torek, 15. junija 2021, je župan Občine Sodražica mag. Blaž Milavec sprejel odličnjake letošnje generacije devetošolcev. Letos je osnovno šolo zaključilo 26 učencev, od tega je bilo kar 6 odličnjakinj (Sara Divjak, Janja Glavonjič, Sara Grosar, Iza Levstek, Maja Klun in Maja Marolt) in 5 odličnjakov (David Adamič, Tomaž Alojzij Kočar, Vid Kranjc, Vid Merhar in Luka Ogrinc).

Sprejema sta se udeležili tudi ravnateljica Majda Kovačič Cimperman in razredničarka Mojca Vesel. Župan je v svojem nagovoru učencem čestital za odličen uspeh ter za vse dosežke in udejstvovanja na športnem in glasbenem področju. Bodočim dijakinjam in dijakom je zaželel uspešno šolanje še naprej z željo, da bi se radi vračali v naše kraje. Ob tej priložnosti je župan odličnjakom podaril tudi knjižno darilo.

Sprejem državnih prvakov ekipe U17 ŠD Extrem

Z zadnjo odigrano tekmo v Športni dvorani Sodražica je ekipa ŠD Extrem U17 osvojila naslov državnih prvakov v futsalu. Na tekmi, ki je potekala 12. junija 2021, so z rezultatom 5 : 1 zmagali proti ekipi iz Dobropolja. Zaradi pritožbenih postopkov na nogometni zvezi podelitev pokala in medalj po tekmi ni potekala. Sprejem je sledil 23. junija 2021. Udeležili so se ga predsednica ŠD Extrem Nuša Klajič Ambrožič, trener Srđan Đorđević ter vrhunska ekipa U17 ŠD Extrem v sestavi: Nik Ambrožič, Nejc Vetrli, Luka Čop, Mihael Čop, Aljaž Čop, Anže Žlindra, Aljaž Lovrenčič, Tomaž Lovrenčič, Tit Starc, Anže Oražem, David Adamič, Tine Arko in Patrik Korenjak skupaj s starši. Zaslužena odličja je podelil župan Občine Sodražica mag. Blaž Milavec. Zmagovalcem izrekamo iskrene čestitke.

Gradimo Slovenijo

Jože Tanko, podpredsednik DZ

Z nastopom te Janševe vlade in koalicije se je ponovno bistveno spremenil koncept dela vlade, postavile so se popolnoma drugačne prioritete. Če so pri Šarcu prevladovali bombastične besede, t. i. šarčizmi, in velika skrb za nevladni sektor, pa je ta vlada poprijela za delo in besede – obljube po spodbuditi investicij, ki edine izboljšujejo pogoje in prinašajo nova in boljša delovna mesta, začela uresničevati

v praksi. Namesto financiranja raznih civilnodružbenih skupin, društev, organizacij ... in naročanja raznih študij za levičarsko »strokovno« klientelo se je pristopilo k izvajanju projektov. Logo stranke SDS »Gradimo Slovenijo« smo v praksi takoj začeli udeležati na polno.

Tako smo lani in letos močno izboljšali financiranje občin, s čimer smo občinam dali podlage in priložnost, da znatno povečajo občinske investicije in imajo dovolj sredstev za lastno udeležbo pri prijavih na državne ali EU-razpise. Ob tem je potrebno poudariti, da smo občine še dodatno finančno razbremenili, saj se je financiranje več do sedaj občinskih nalog preneslo nazaj na državo. Lahko rečemo, da so občine v tem letu in pol krepko zadihale. Menim, da smo s tema odločitvama Janševe vlade in koalicije lahko vsi izjemno zadovoljni.

Kot sem že prej poudaril, se je tudi v državnem proračunu veliko več sredstev namenilo za investicije. To velja za prav vse resorje, od kulture in šolstva do infrastrukture in komunale. Ko sedaj potujemo pa naši državi, prav povsod vidimo veliko intenzivnost gradenj. Nedavno je npr. vlada po posvetu s poslanci koalicije na Brdu zagotovila še dodatna sredstva za investicije v šolski in športni prostor, s čimer bodo prvič v zgodovini sofinancirane prav vse prijavljene investicije, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, in ne le tiste, ki bi jih za primerne ocenili uradniki ministrstva. Po navadi je do sedaj država sofinancirala le približno tretjino prijavljenih projektov, ostali pa so bili izločeni. Še nikoli v zgodovini niso občine tako zlahka prihajale do državnih virov za svoje projekte in še nikoli ni država izvajala toliko investicijskih posegov po državi kot v zadnjem letu.

Prav tako je pripravljen zakon o investicijah v zdravstvo, v katerem so za naslednja leta zagotovljena zelo velika sredstva predvsem za investicije v zahtevnejše bolnišnično zdravstvo. Je pa po mojem mnenju nekoliko premalo sredstev namenjenih osnovnemu zdravstvu oziroma družinski medicini, ki jo vsi najbolj uporabljamo. A zdi se mi, da bomo tudi ta problem razrešili. Zdravstvo je prepomembno za vse nas, da ne bi sedaj, ko je močna ne samo politična volja, ampak so na razpolago finančni potenciali, zastavili projektov v zdravstvu tako, kot narekujejo potrebe. Če ob tem dodam, da se bo v paketu EU-sredstev za naslednjih 6 let namenilo veliko sredstev še za dolgotrajno oskrbo, potem se moramo državljani zavesti, da se močno posvečamo skrbi za ljudi in da so klike, ki so na posameznih področjih zdravstva pobrale veliko denarja, potisnjene na stran. Poleg investicij bo potrebno urediti tudi področje dobav v zdravstvu, saj naj bi dobavitelji po ocenah poznavalcev zdravstva zaradi predragih dobav iz zdravstvene blagajne neupravičeno potegnili ca. 400 mio € na leto. Na mizi je še veliko drugih pozitivnih zadev. To je zmotilo levičarsko srenjo in preužitkarje, ki parazitirajo na (naših) javnih sredstvih in v vsakem ukrepu vlade in koalicije vidijo poseg v

njihove pridobljene ali prigrabljene pravice. Zato tudi prav nobenega ukrepa, ne z davčnega področja ne s področja investicij, niso ocenili pozitivno in so razširjali predvsem strahove. Neverjetno »skrb« posvečajo stanju javnih financ, a kaj ko so takrat, ko so bili na oblasti, prav javne finance najbolj trpele, saj so iz njih polnili svoje tranzicijske fonde.

»Covid« kriza, v kateri smo tako kot vse preostale države sprejemali varnostne oziroma preventivne ukrepe, jim je še posebej prav prišla za razširjanje strahu in nezadovoljstva med ljudmi. A kakorkoli, Slovenija je tudi zaradi preventivnih ukrepov in ukrepov pomoči kar dobro prešla to zdravstveno krizo. Imamo eno največjih gospodarskih rasti in eno najnižjih brezposelnosti, kar daje dobro podlago tudi za jesenski spopad z virusom, ki bo, kot kažejo razmere drugod, neizbežen.

Politična jesen ne bo nič drugačna. Napadi »nezadovoljnih in zaskrbljenih« levičarjev se bodo nadaljevali, mi pa se bomo potrudili, da bo naše delo še naprej učinkovito in v zadovoljstvo naših ljudi.

Naj nergači vedo, da zmoremo več kot oni in da bomo še naprej »Gradili Slovenijo«.

Prihodnost Evrope tudi v naših rokah

Ljudmila Novak, poslanka Evropskega parlamenta

S tem povabilom je Evropska komisija državljanke vseh članic EU povabila k sodelovanju pri razpravi o prihodnosti naše Evrope. Vsak izmed nas lahko do junija prihodnje leto napiše svoje videnje, pričakovanja in predloge o prihodnji ureditvi Evropske unije. Zbrani predlogi bodo pregledani in v kar največji možni meri tudi upoštevani pri spremembah za bolj učinkovito EU.

Po finančni in begunski krizi nas je zbolel tudi odhod Velike Britanije iz EU. Čedalje pogosteje si postavljamo vprašanja, kako naprej, da bo ta skupnost še bolj po meri ljudi in za ljudi. V času pandemije pa se je jasno pokazalo, kako dobro je, da probleme rešujemo skupaj. Izdatna sredstva za raziskave, cepiva in zdravstvo so pripomogla k bolj učinkovitemu boju zoper ta izredno nevarni in hitri virus. Kljub številnim težavam lahko ugotovimo, da je prav skupno ravnanje in izdatna finančna pomoč EU pripomogla k blaženju posledic pandemije in k hitrejšemu okrevanju po njej.

»Združeni v različnosti« je geslo EU, ki nam zagotavlja, da so narodi, države, jeziki in kultura vsakega izmed nas upoštevani in spoštovani, ne glede na velikost posameznih držav. Upam, da se še zavedamo vseh prednosti, ki smo jih deležni zaradi našega članstva v EU. Najpomembnejše je zagotovo to, da je ta skupnost bistveno pripomogla k ohranjanju miru, demokracije in večjega blagostanja ljudi v državah EU. Solidarnost, sodelovanje, dialog in vladavina prava so tudi najpomembnejši elementi za ohranitev teh vrednot v prihodnosti.

Žal pa v globalnem svetu poteka nenehna tekma in bitka za prevlado. Tudi znotraj EU obstajajo takšne težnje. Pri tem nekateri pod krinko boja za evropske vrednote postavljajo v ospredje nacionalizme, egoizme in nestrpnost do manjšin, drugih ras, ver ali spolne usmerjenosti. Takšna ravnanja že poznamo iz zgodovine in so že večkrat pripeljala do nemirov, nasilja in celo vojn. Nekateri tudi namerno govorijo in pišejo proti evropskim institucijam ter blatijo in zmerjajo evropske politike z bruseljskimi birokrati, če jim njihova opozorila niso po volji. Pod krinko boja za »bolj krščansko« Evropo se skriva težnja po prevladi in uveljavljanju samovoljnih pravil po njihovi av-

tokratski meri. Očetje Evrope so bili krščanski demokrati in so to skupnost lahko ustvarili in povezali zaradi svojega zgleda in dejavnega krščanstva. Kadar pa kdo pod krinko krščanstva s svojimi dejanji dokazuje prav nasprotno, pa to ne more roditi dobrih sadov in izboljšati naših odnosov. Kot prepričana kristjanka vem, da je Bog dal ljudem tudi svobodo, hkrati pa nam je jasno povedal, kako naj ravnamo, da bomo lahko živeli v medsebojni povezanosti in miru.

Verjamem in zaupam v Evropo po meri ljudi ob spoštovanju demokratičnih pravil in ne po meri samovoljnih avtokratov, ki imajo lastne ambicije in željo po prevladi.

Ponovno odkrit bunker tigrovcev in prvih partizanov na Ribniškem

Miran Štupica, KO ZB Sodražica

V 30. številki Primorskega rodoljuba je na strani 9 opisana bojna pot znanega Tigrovca Majnika Antona, sicer učitelja v Ribnici in udeleženca prvega spopada z italijanskimi okupatorji na Mali gori 13. maja 1941.

Med drugim na strani 10 avtor Tone Rutar omenja tudi, da je Tigrovec Majnik Anton oktobra 1942 postal član okrožnega komiteja za Ribnico in po kapitulaciji Italije tudi načelnik gospodarske komisije pri okrožnem odboru OF za ribniško-kočevsko okrožje v taborišču Marinovec pri Jelenovem Žlebu. Med drugim je Majnik v gostilni Pildar v Ribnici ponoči vodil sestanek in bil očitno po izdaji ustreljen na cesti. Tam je v njegov spomin postavljena spominska plošča.

V lokalnem glasilu Občine Sodražica Suhorobar (julij/avgust 2020) je predsednica KO ZB Pavlina Pihler objavila prispevek o Drobniču Vinkotu – Vencetu, Sodražanu in enem prvih partizanov na območju Ribnice in Sodražice. Vinko je posebej znan po tem, da je tvorec prvega partizanskega topa PARTOP in da je med drugim poveljeval partizanskemu letališču Nadlesk in kasneje Otok v Beli krajini. Med drugim opisuje tudi Drobničeve spomine, v katerih je le-ta navedel, kako je oktobra 1942 skupaj z Majnikom Antonom iz Ribnice, Fajdigom Ivanom iz Sodražice, Lovšinom Štefanom iz Travnika v Loškem potoku in Matijo Maležičem – Cirilom v Veliki gori zgradil bunker, ki je ves čas predstavljal pomembno točko delovanja okrožnega komiteja in okrožnega odbora OF Ribnica.

Ta bunker (po domače Fajdigov bunker) je bil očitno dolga leta po vojni zapu-

ščen in pozabljen. Letos v mesecu aprilu pa sta oče in sin, Igor in Blaž Štupica iz Sodražice med lovom slučajno naletela na večjo kraško luknjo, v kateri je zaradi erozije očitno prišlo do podora skal. Na eni od skal ob strani pa na spominsko ploščo, ki vse do danes ni bila znana vodstvu ZB Ribnica in Sodražica.

Člani ZB KO Sodražica in ZB Ribnica smo počakali na lepo vreme in si ta kraj pobližje ogledali. Pri tem smo našli kar nekaj nabojev Carcana za italijansko orožje, ostanke gašperčka – peči, ki so jo uporabljali partizani, ostanke golide, potrebne pri izgradnji nadstreška, ostanke žice, steklenice pivovarne iz Karlovca ter celo kovanec italijanske lire z likom takratnega kralja Emanuela.

Poleg predloga za vpis v register nepremične kulturne dediščine pri Zavodu za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana smo opravili vnos na t. i. Geopedijo pod rubriko Partizanstvo. Sledi izdelava označevalne table, saj je lokacija globoko v gozdovih med Travno goro in znanim Jelenovim Žlebom.

Proslava v počastitev 80. obletnice Ribniške čete

Ana Modic

Foto: Marko Burger

»Meni drhti srce od strahu pred hlapčevstvom,« so bile besede pesnika Srečka Kosovela, s katerimi je Pavlina Pihler, predsednica KO ZB za vrednote NOB Sodražica, pričela pozdravni nagovor udeležencem proslave pred Domom na Travnici gori, v soboto, 17. 7. 2021.

V počastitev spomina se je ob spominski plošči pri Domu postrojila enota Garde slovenske vojske, praporščaki krajevnih organizacij ZB za vrednote NOB ter veteranskih združenj. Član predsedstva ZZB za vrednote NOB Slovenije Milan Gorjanc, predsednik združenja borcev za vrednote NOB Ribnica Danilo Divjak, župan Občine Sodražica Blaž Milavec in predstavniki Veleposlaništva Ruske federacije pa so položili vence. Proslave so se udeležili člana Predsedstva ZZB za vrednote NOB Slovenije Jože Oberstar in Milan Gorjanc, člani ZB za vrednote NOB iz Ribnice, Sodražice in predstavnik ZB iz Velikih Lašč ter dva člana organizacije TIGR.

Proslava je bila posvečena spomenu na Ribniško četo, ki je bila ustanovljena pod Suhim vrhom na Travnici gori že 13. 7. 1941 in je bila tako ena prvih odporiških čet na ozemlju tedanje Slovenije. Četo je sestavljalo 12 domačinov, z njimi so bili tudi trije člani TIGR-a, ki so pred fašističnim nasiljem prebežali s Primorske v naše kraje. Četa je številčno rasla in v začetku septembra že štela 27 moških iz Ribnice, Sodražice, Dolenje vasi, Stare Cerkve in Kočevja. Oborožitev je bila v začetku slaba,

dobili so jo od aktivistov na terenu, ki so zbirali orožje, municijo, opremo, sanitetni material, zato je Anton Majnik sklenil, da jo oboroži še z orožjem organizacije TIGR, ki je bilo skrito v kleti Posojilnice v Ribnici. Četa je bila aktivna do oktobra 1941, nato pa so se s Travnne gore prebili v dolino in se umaknili v ilegalo. Spomladi 1942 so se vključili v novonastale enote na Dolenjskem in Notranjskem.

Proslavo je vodila Irma Grbec. Slavnostni govornik je bil Milan Gorjanc, član Predsedstva ZZB za vrednote NOB Slovenije. V svojem udarnem govoru je orisal nastajanje oboroženih partizanskih enot na Slovenskem in poudaril pomen Ribniške čete za dvigovanje narodne zavesti pri Slovencih in podžiganje upora proti okupatorju. Udeležence prireditve je pozdravil tudi župan Občine Sodražica Blaž Milavec. V kulturnem delu programa so nastopili MPZ Svoboda iz Kočevja, učenki OŠ Ribnica, recitatorke iz Grčaric in Sodražice.

Ob zaključku prireditve je predsednik združenja borcev za vrednote NOB Ribnica Danilo Divjak podelil dve odlikovanji Priznanje Ribniške čete domačinu Mira-

nu Štupici in Teu Bizjaku za obnovo črk na partizanskih spomenikih in vpis partizanskih obeležij v Geopedijo. Priznanje Ribniške čete je dobil tudi župan občine Sodražice Blaž Milavec za moralno in materialno podporo, ki jo nudi KO ZB za vrednote NOB Sodražica.

Jože Oberstar, član Predsedstva ZZB za vrednote NOB Slovenije, je podelil Srebrno plaketo ZB za vrednote NOB Slovenije Pavlini Pihler iz Sodražice in Franciju Zajcu iz Ribnice za vsestransko delo v organizaciji ZB. Priznanje za najbolj aktivno območno skupnost je dobila Krajevna organizacija ZB NOB Ribnica. Iskrene čestitke vsem dobitnikom priznanj.

Ob koncu prireditve se je predsednik ZB za vrednote NOB Ribnica zahvalil še Andreju Pogorelcu za izdelavo spominskih darilc, praporščakom za nošenje praporov, PZ Svoboda, Irmi Grbec, Pavlini Pihler, recitatorkam, učenkam OŠ Ribnica in lastniku Doma na Travnji Gori za prostor in prijazno sodelovanje.

Ob koncu pandemije je bilo to druženje močno zaželeno. Udeleženci druženja smo se počutili prijetno in svobodno.

tom Drobničem in Francem Miheličem, in s 26 učenci v ponedeljek, 7. 6. 2021, odpeljali proti Pivki. Že sama misel, da se bomo odpeljali kam izven šole z avtobusom, je učence in tudi naju navdušila, saj smo bili po teh koronskih časih zaprtja šole veseli, da se sploh lahko odpravimo kamorkoli izven virtualnih in pravih učilnic.

Na poti do Pivke smo se ustavili najprej na Uncu, kjer smo si ogledali spominsko ploščo in spomenik, ki pričata o tem, da je bil Rudolf Meister, pesnik, general in predvsem pogumen borec za severno slovensko mejo, povezan tudi s tem krajem in ne samo s Kamnikom, kjer je bil rojen, ali pa z Mariborom, kjer je poklicno deloval. Na stara leta se je namreč preselil na posestvo, ki ga je na Uncu podedoval po materini sestri Matildi. Tam je leta 1934 tudi umrl zaradi kapi. Učenca Vid Merhar in Iza Levstek sta nam pred Meistrovim spomenikom prebrala nekaj lepih Cankarjevih besed o lepoti domovine Slovenije. Če bi ju lahko general Meister slišal, bi bil kot velik domoljub in ljubitelj slovenske besede gotovo vesel, saj se je bilo treba v njegovih časih še vedno boriti za slovenski materni jezik.

Pot smo nadaljevali proti Pivki, kjer nas je muzejski kompleks presenetil s svojo velikostjo in z raznovrstnostjo razstavljenih eksponatov. Urejen je v prostorih obnovljene vojašnice, ki je bila v časih Jugoslavije strateško zelo pomembne objekt. Domačini niso vedeli, kaj bi bilo najbolje storiti z opuščeni objekti, nato pa so se skupaj z državo odločili in izpeljali projekt ustanovitve vojaškega muzeja z namenom, da se sodobna zgodovina, pomembna za našo državo, ne pozabi. Po skupinskem slikanju pred ogromnim tankom, ki stoji pred vhodom v muzej, smo se pod odličnim vodstvom študenta obramboslovja Roka Pirjevca odpravili na ogled. Videli smo razno orožje, tanke, oklepnike, vojaška vozila, helikoptere, letala in tudi pravo nemško lokomotivo, ki jo je država dobila od Nemčije kot vojno odškodnino po drugi svetovni vojni. Ogledali smo si tudi pravo podmornico, izvedeli nenavadne podrobnosti o življenju podmorničarjev, vanjo pa se žal nismo smeli povzpeti zaradi predpisov, povezanih s preprečevanjem okužb. Učencem je bilo zanimivo videti tudi plinsko masko za konje, saj je treba v konjeniških odredih poskrbeti tudi za njihovo preživetje.

Učenci pa niso videli samo raznovrstnega orožja, ampak so dobili tudi slikovito predstavo o načinu življenja v naši bivši skupni državi Jugoslaviji, in

Bili smo v vojaškem muzeju v Pivki

Aleksandra Marijanović

Foto: avtorica prispevka in arhiv muzeja

Vojna je bila zato, ker so eni hoteli, česar mi nismo bili pripravljene dati, bi lahko malo priredili verze Adija Smolarja in tako strnili vtise ob obisku Vojaškega muzeja v Pivki, ki je za devetošolce naše šole postal že tradicija. Območna zveza vojnih veteranov Ribnica nam je tudi letos omogočila brezplačen obisk tega ze-

lo zanimivega muzeja, ki s svojo zbirko še dodatno osvetli vsebine, povezane s plebiscitom in z osamosvojitveno vojno, ki so jih devetošolci s prof. Katarino Valentič obravnavali v sklopu pouka pri zgodovini. Razredničarka Mojca Vesel in Aleksandra Marijanović sva se skupaj z vojnima veteranoma, gospodoma Jože-

sicer vse od ustanovitve pa do njenega žalostnega in po nepotrebnem krvavega konca. Osvetljeni so tudi politični in gospodarski vzroki za razpad skupne države, na panojih so ponatisnjeni članki iz slovenskih in tujih časopisov, ki so dokument tistih prelomnih časov. Poudarjena je bila tudi odločilna vloga Teritorialne obrambe pri osamosvojitveni vojni za Slovenijo. Na monitorjih smo si lahko ogledali še izvirno posneto dokumentarno filmsko gradivo, ki v sliki in besedi pretresljivo pokaže, kaj se je leta 1991 dogajalo na naših tleh. A muzej nikakor ni samo suhoparno predstavljanje zgodovinskih dejstev, saj smo se učenci in mogoče še bolj učiteljici lahko tudi nasmejali ob šalah iz časopisa Mladina, ki so na humoren način predstavile težko situacijo tistega obdobja, ko se je že nakazovalo, da se Jugoslaviji izteka jo zadnji dnevi in da teženj po svobodi v Sloveniji ni več mogoče zadržati. Za učence je bilo tudi nepojmljivo, da so morali vsi fantje oditi na obvezno služnje vojaškega roka, in to praviloma prav na drugi konec države, največkrat v Makedonijo, Srbijo ali v Bosno in Hercegovino. Učiteljici sva dodali, da to najbrž sploh ni bilo tako slabo, ker je bilo služenje vojaškega roka s strogimi pravili neke vrste iniciacija v odraslo, odgovorno življenje, saj tam ni bilo mame, ki bi poskrbela za vse in jih branila pred nič kaj pedagoškimi pristopi oficirjev. Da učenci niso bili zelo navdušeni nad takimi vzgojnimi metodami in da so naju samo debelo pogledali s prizanesljivim nasmeškom in brez komentarja, je danes v obdobju permisivne vzgoje otrok in mladostnikov seveda razumljivo.

Učenci so bili tudi zelo presenečeni v improvizirani učilnici za pouk predmeta Obramba in zaščita, kjer se je urilo tudi streljanje s puško M 48, hitro razstavljanje in sestavljanje mitraljeza ter pravilno metanje ročnih granat. »Učiteljica, a vi ste se tudi to učili?« »Seveda, na fakulteti in v gimnaziji, kjer sem enkrat dobila tudi enko, ker sem rekla, da se tanki delijo na majčkene, srednje in velike, namesto na lahke, srednje in težke, a bila sem tudi najboljša v streljanju s puško M 48 in poslana za nagrado na streljanje z revolverjem na Policijsko šolo v Tacnu, kjer pa nisem zadela niti tarče, kaj šele sredine.« In nejeveren smeh, a ne vem, ali zaradi moje enke, streljanja ali pa pač enostavno samo zato, ker sem že tako stara, da sem živela v prejšnjem stoletju in v popolnoma drugačnih časih. In v te drugačne čase, v otroštvo, sva se učiteljici vrnili, ko sva videli postavljeno značilno dnevno sobo, ki je bila skoraj v vseh stanovanjih in hišah povsem enaka – dnevna soba Barbara, ki jo je izdeloval Brest Cerknica, z dvema velikima foteljema, kavčem. Vsi mi, ki smo odrasčali v 70. letih v takih dnevnihi sobah, smo si gotovo najbolj zapomnili t. i. bife, v katerem so bili največkrat pred otroki skriti bonboni »505 sa crtom«, limonine napolitanke in kakšna čokolada, zraven pa razen kakšnega domačega žganja v lepi kristalni steklenici redko še kakšen »prešvercan« viski iz tujine. V spominu imamo seveda tudi stekleno vitrino s kristalnimi kozarci, ki so jih starši dobili za poročno darilo, ter z jedilnim servisom, iz katerega nismo prav nikoli jedli, saj je bil tam le za okras in dvakrat na leto za slabo voljo mame, ki ga je po tradi-

ciji morala pomiti pred veliko nočjo in božičem. Seveda je bila obvezna tudi knjižna polica nad televizorjem, na kateri so bile razstavljene zbirke, kupljene na obroke v Svetu knjige, ki jih je le redko kdo prebral. Za umetnost je poskrbel kakšen gobelin na steni, ki je največkrat prikazoval žensko s knjigo ali jokajočo deklico. Tudi v muzeju je bil takšen gobelin na steni kot pričevanje o nekih minulih časih, ko so ženski prsti v prostem času plesali s šivanko in nitko po luknjicah na gobelinu, ne pa po tipkah na mobilnem telefonu ali tablici, kot to počnemo danes.

Po končanem ogledu so bili učenci bogatejši za zanimivo izkušnjo in vpogled v preteklost naše domovine, učiteljici pa sva se zamislili nad tem, kako minljive so vse stvari in kako veliko stvari se je spremenilo v obdobju od najinega otroštva do sedaj. Že stari Rimljani so vedeli, da se časi spreminjajo in mi z njimi. Mir je skupaj z zdravjem gotovo najdragocenejša vrednota in po obisku Vojaškega muzeja v Pivki smo se tega še kako zelo zavedali. Hvaležni za osamosvojitve in svojo državo smo si vsi zaželeli, da bi nikoli ne bilo prav nobene vojne več.

Devetarji so se z valetom poslovili od osnovne šole

Aleksandra Marijanović
Foto: arhiv OŠ

Odvrtela se je zadnja epizoda 9. sezone nadaljevanke »genialni devetošolci generacije 2021«

Šolsko leto 2020/21 je bilo za vse učence zelo nenavadno, a čas je kljub šolanju na daljavo vseeno hitro tekkel in tako smo obrnili na koledarju tudi junijski list, ki vsem učencem prinese tako zaželeno šolske počitnice. Vsako leto pa je junij prav posebno vesel mesec za učence devetega razreda, ki se ne poslavljajo samo od pouka, ampak za vedno tudi od osnovne šole. Čeprav je datum valeta vsem znan že na začetku šolskega leta, pa dnevi pred zaključno prireditvijo vedno znova minevajo v blagi paniki in še zadnjih pripravah na slovesnost v športni dvorani za vse zaposlene in za starše. Toliko stvari je treba vedno urediti – izdelati in izročiti vabila učiteljem, vzgojiteljem in vsem strokovnim delavcem šole, poskrbeti za sceno, pogostitev, darila, rože in seveda za program. Navajeni smo že, da so devetošolci vsako leto zelo domiselni, ko iščejo vsebinsko rdečo nit za zaključni program. Na lansko valetno so nas povabili z vstopnim kartonom za potovanje z letalom, letos pa so se odločili, da bodo oblikovali prireditev kot poslovilno televizijsko oddajo. Tako smo videli Janjo Glavonjić in Tomaža Alojzija Kočarja v vlogi elegantnih TV voditeljev, razredničarka Mojca Vesel je bila glavna režiserka, ki so ji učenci kot najlepši v naši televizijski hiši zaupali tudi vlogo vremenarke, pomožna razredničarka Aleksandra Marijanović pa sem bila njena asistentka režije. Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman je bila seveda glavna direktorica naše televizijske hiše. A učenci so že na

začetku programa povedali, da se še kako dobro zavedajo, da brez njihovih staršev te poslovilne oddaje sploh ne bi bilo. Pred njihovo osnovnošolsko nadaljevanke se je namreč srečno zaključila ljubezenska nadaljevanke, v kateri sta igrala glavno vlogo samo mama in oče. Končala se je s poroko in z odločitvijo, da v svoje naročje povabita novo življenje. Brez tega, da so starši življenju pogumno rekli da, 26 deklet in fantov 9. a razreda sploh ne bi bilo, in sedaj so že tako zreli, da se tega zavedajo in da so za ta največji dar, dar življenja, staršem hvaležni.

Devet let so oni poslušali učitelje in starše, a na valetu smo mi zbrano in v tišini, včasih tudi s kakšno solzo v očeh, poslušali njih. Škoda bi bilo, da ne bi bili vsi sokrajani deležni njihovih lepih in zrelih misli ob slovesu od šole, zato si v nadaljevanju članka preberite, kar so nam povedali.

Zahvala staršem

»Naša šolska nadaljevanke se je začelo s premierno epizodo prve sezone, ki je nosila naslov Iz maminega naročja v šolo. Vsaka sezona je trajala eno šolsko leto. Starši ste skupaj z nami napeto spremljali vse epizode, vzpone in padce, zaplete in razplete, solze in smeh. Vmes se je, kot se za vse nadaljevanke spodobi, prikradla tudi kakšna prva ljubezen, razočaranje, prevara, izdaja, začetek in konec prijateljstva, uspehi in neuspehi, a iz vseh teh dramskih zapletov smo se vsi skupaj naučili živeti – vi kot starši, mi kot otroci na poti v odraslost. In kot vsaka dobra nadaljevanke ima tudi naša srečen konec. In ta srečen konec praznujemo danes. Vse krivice so poravnane, vsi pridni so nagrajeni, vsi manj pridni so dobili kakšno dragoceno lekcijo za prihodnost, vse slabo je pozabljeno, vse dobro bomo ponesli naprej. Mnogi odhajamo ne samo v srednjo šolo, ampak tudi v internate ter tako pravzaprav prvič zares od doma. Vemo, da ste zaskrbljeni, bojite se, da bomo zašli s prave poti, a lahko vam zagotovimo, da bomo kljub kakšnemu zdrsu vedno znali

najti tisto pravo pot, ki ste nam jo začrtali prav vi, starši s svojim zgledom, kako je treba živeti. In zato se bomo vedno znali vrniti domov, enkrat tudi z vnuki, da se bo spet zavrtel krog življenja, vedno z novimi nastopajočimi, v novih nadaljevankeh, a z istimi zapleti in razpleti, ker je to pravzaprav življenje samo. Dragi starši, hvala je predrobna beseda za vse, kar ste nam dali, a vse druge besede bi zvenele prazno in bile odveč. Pomembno je, da v srcu veste, da smo vam hvaležni in da vas imamo radi, kot potrditev tega pa prejmite od nas vrtnico kot simbol ljubezni.«

Zahvala razredničarki prof. Mojci Vesel

»Naše ugibanje, kdo bo razrednik na predmetni stopnji, se je končalo, ko smo izvedeli, da bo naša razredničarka Mojca Vesel. Tako je prav ona postala učiteljica, ki je z nami preživela največ ur, saj nas je v šestem in sedmem razredu učila naravoslovje, v osmem in devetem pa kemijo, biologijo in fiziko, pa še zelo priljubljena izbirna predmeta poskusi v kemiji in organizmi v domačem okolju. Poleg vsega tega nas je odgovorno in uspešno pripravljala še na vsa tekmovanja in peljala na kakšen poučen izlet. Spoštovana razredničarka, od vas smo se naučili, kdaj je čas za delo in kdaj za zabavo. Znali ste nas z nazornim pripovedovanjem in z dobro pripravljenim gradivom pripraviti do tega, da smo vas pozorno poslušali. Ostali nam boste zgled za vestno delo – bili ste zahtevni do nas, a predvsem tudi do sebe. Poleg vseh naravoslovnih znanj ste z nami dosegli še nekaj precej izjemnega, česar ne bi mogel vsak. Od razrednih ur v 6. razredu, ko ste povsem zgroženi obupano pregledovali vpise v e-asistent o našem neprimernem obnašanju, ste nas z zgledom in prepričevanjem popeljali na pravo pot, kar se vidi v tem, da sedaj vpisov sploh ni več, da nas hvalijo in da je vsem učiteljem zdaj, ko

Letošnja generacija devetarjev v prvem razredu

se poslavljamo, hudo, ker gremo. Draga naša učiteljica Mojca, iz srca vam hvala, da gremo v srednjo šolo s polno košaro znanja iz kemije, biologije in fizike. Mnogi so si naravoslovno usmeritev izbrali za nadaljnjo poklicno pot prav zaradi vas. Hvala vam tudi, da ste nam bili za zgled, kako se da z zdravo hrano, rekreacijo in z odgovornim odnosom do življenja ostati pozitiven in večno mlad. A vseeno se počasi vsaj malo postarajte, da vas ne bomo na obletnicah valetе zamenjali za kakšno našo sošolko.«

Zahvala učiteljem in ravnateljici

»Šola ni samo velika stavba, šola je veliko več od strehe in zidov. In prav tako ni res, da se v šoli le pripravljamo za življenje, saj so bila tudi ta naša osnovnošolska leta zelo pomemben del našega življenja. Nismo si pridobili samo znanj pri posameznih predmetih, učili smo se tudi, kako sobivati z drugimi ljudmi. Sošolci so postali naši prijatelji in tudi učitelji veliko več kot le podajalci znanja. V naši televizijski hiši pa je bila seveda glavna naša direktorica in odgovorna urednica ravnateljica Majda Kovačič Cimperman, ki je povezovala vso svojo številčno ekipo, da smo bili v vzpodbudnem, varnem in zdravem okolju, v toplih učilnicah, vedno siti in pod mentorstvom odličnih učiteljev. Brez nje ne bi vse delovalo, kot mora. Ona je bila najpomembnejša usmerjevalka programa naše hiše in za to se ji iskreno zahvaljujemo. V teh nenavadnih časih šolanja na daljavo pa smo še toliko bolj spoznali, kako zelo pomembno je imeti učitelja fizično zraven sebe za razlago in oporo. Noben računalniški program ali robot ga nikoli ne more nadomestiti. Od naših učiteljev smo se tudi naučili, kako pomembno je znati prilagoditi se novim razmeram in da

se res učimo vse življenje, saj so se tudi oni morali na novo naučiti snemanja razlage in učenja na daljavo. Zato bi se radi vsem našim učiteljem zahvalili, da so nam z veliko mero potrpežljivost in spoštovanja ter razumevanja naših različnosti dali ne samo svoje izjemno znanje, ampak tudi samozavest in pogum za naslednji korak v srednjo šolo in v odraslo življenje ter da so nas predvsem s svojim zgledom učili, kako je treba odgovorno opravljati svoj poklic in graditi pri tem tudi lepe medsebojne odnose. Biti učitelj res ni le služba za denar, je poklic, poslanstvo, ki ga ne more opravljati vsak.«

Po tem uvodnem delu so učenci vsakemu učitelju posebej prebrali, po čem si ga bodo zapomnili in kaj jim je dal na poti v srednjo šolo in v odraslost. Bili smo ganjeni zaradi njihovih zrelih besed hvaležnosti, začinjjenih z ravno pravšnje mero humorja, in tudi ponosni, da smo lahko bili del njihove poti v samostojno življenje. Pravijo, da je učitelj kot drevo. Kakšen je, se spozna po plodovih. In ko smo učitelji gledali svečano pripravljene učence, mnoge že večje od nas, smo zadovoljni videli, da je naše drevo obilno rodilo. In to je tista nagrada za učitelja, ki se ne more izplačati na njihov tekoči račun, trenutek, ko se zavemo, kako zelo pomembno delo opravljamo, in da sploh ni pomembno, na katerem mestu po ugledu v družbi je naš poklic. Mi sami namreč dobro vemo, kakšne majhne deklice in dečke smo dobili v 1. razred in s kakšno »dodano vrednostjo« znanja in vrednot sedaj po devetih letih šolanja odhajajo od nas v nadaljnje življenje. Vse to seveda ne bi bilo možno brez zaupanja staršev in njihovega zavedanja, da si vsi skupaj želimo, da otroci kar v največji možni meri izkoristijo vse svoje različne dane talente. Le tako bodo lahko uživali v poklicu, ki si ga bodo izbrali, ter s svojim znanjem naredili kaj dobrega in tako tudi prispevali k naši skupni blaginji.

In česa več bi si lahko še želeli?

Slovesnost so devetošolci zaključili z obljubo učiteljem, da nas bodo kaj prišli pogledat v šolo, in z obljubo staršem, da se na podobni, a še pomembnejši prireditvi spet vidijo čez štiri leta. Takrat se bo zaključila njihova naslednja srednješolska nadaljevanka z maturantskim plesom v zadnji svečani epizodi, ki bo nosila naslov »Genialni maturanti generacije 2025«.

Športne igre PZDU

Milka Gornik

Z mesecem junijem so se zaključile 45. športne igre Pokrajinske zveze društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine (PZDU), ki potekajo v 13 kategorijah. Naše društvo je do sedaj sodelovalo v balinanju, pikadu, zadnje leto tudi v petanki – moški in ženske posamezno, v orientacijskem pohodništvu pa mešano.

21. junija je tekmovanje v balinanju za ženske potekalo v Sodražici. Sodelovalo je 14 ekip. Naša dekleta Darinka Žagar, Marinka Turk, Angelca Dečman in Beba Matelič so zasedle 6. mesto.

22. junija so v Kočevju tekmovali moški, in sicer Jože Košmrlj, Jože Lušin, Stane Petrič in Viktor Drobnič, in zasedli 4. mesto.

29. junija je v Stopičah ženska ekipa tekmovala v pikadu. Sestavljale so jo Beba Matelič, Marina Ogrinc, Darinka Žagar in Milka Gornik.

30. junija so v Škocjanu prav tako v pikadu tekmovali moški v zasedbi Darko Vesel, France Vesel, Matija Ogrinc in Mirko Klun.

Pri tekmovanju v balinanju v Sodražici so s svojim znanjem in izkušnjami pomagali tudi Miha Lušin kot sodnik, Janez Henigman kot delegat in Brina Starčevič, ki je pomagala pri strežbi. Na koncu se le-

po zahvalim vsem tekmovalcem posameznih ekip za udeležbo in dosežene rezultate, Mihi, Janezu in Brini pa za pomoč in dobro voljo za uspešen zaključek tekme. Hvala tudi Balinarskemu klubu Sodražica za uporabo balinišča.

Lep športni pozdrav!

Zbor članov DU

Marija Kos

Člani društva upokojencev smo se zbrali na svojem zboru 22. junija ob dveh popoldne v gostilni Urška v Zamostcu.

Zbralo se nas je 62 članov, tako da smo bili sklepčni ter smo lahko razrešili dosejanje in izvolili novo vodstvo. Soglasno smo razrešili člane upravnega odbora društva, ki so bili Milka Gornik, Cvetka Vesel in Majda Vesel. Izvolili smo nov upravni odbor, ki je sedaj sestavljen iz naslednjih članov: Milka Gornik kot predsednica, Marija Kos kot tajnica in Francka Ambrožič kot blagajničarka, Tatjana Matelič kot predsednica komisije za šport, Jelena Žurga Mihelič kot predsednica komisije za izletništvo in kvačkanje, Olga Bregar kot predsednica komisije za kulturo in Anica Rigler kot predsednica komisije za socialno-humanitarno dejavnost.

Spregovorila je ponovno izvoljena predsednica in povedala vse o minulem delu v letu 2019, ko zaradi znane situacije v državi in po svetu ni bilo zbora, ter letu 2020. Svoja poročila o delu sta podali še tajnica in blagajničarka. Program dela za leto 2021 sem podala tajnica novega upravnega odbora društva. Še naprej bomo delovali aktivno na področju dela starejših za starejše, sodelovanja na proslavah za osmi marec, sodelovali bomo na ostalih dogodkih, druženjih, srečanju za jubilate in drugod. Kvačkarice bodo še naprej aktivne in bodo svoje izdelke razstavljale na različnih razstavah v domačem kraju in sosednjih občinah. O delih društva bomo poročali v Suhorobarju in drugih medijih. Potekajo delavnice in predavanja v okviru VGC Skupaj, izobraževanje v projektu Starejši za starejše in ZDUS. Dogovarjamo se za izlete in dogovorili smo se za srečanje jubilatov s piknikom in kulturnim programom. Naši športniki sodelujejo na Športnih igrah upokojencev Dolenjske in Bele Krajine ter na drugih tekmovanjih na tem področju. Predsednica društva je še podelila priznanje našim pevcem za dvajsetletno delovanje.

Po uradnem delu smo se še malo družili in veselili. Na ta dan je slavil častitljivih 91 let naš član Ivan Francelj, predsednica društva ga je nagovorila in mu čestitala v imenu nas vseh, pevci pa so mu zapeli dve pesmi. Malo smo se še pogovarjali in zaključili zborovanje ob petih popoldne. Bilo je lepo, prijetno in koristno. Se vidimo naslednje leto.

Projekt Slovenija kvačka

212 kvačkanih grbov za 212 slovenskih občin

Marija Kos

V Sloveniji pod častnim pokroviteljstvom našega predsednika Pahorja poteka projekt z naslovom Slovenija kvačka, v katerem 211 kvačkaric in en kvačkar kvačka 212 grbov za vse naše občine. Z našo misijo želimo uvrstiti kvačkanje, ki je bilo do sedaj domena »starih mam«, na zemljevid prijetnih ustvarjalnih aktivnosti.

Kvačkanje je super sprostitev, krasna odvisnost (od prej, prejic, voln in kvačk). V naši viziji združujemo raznolikost ustvarjalcev v naši mali Sloveniji. Do sedaj so se predvsem predstavljali ustvarjalci z drugih področij ustvarjanja, kvačkanje pa je bilo bolj intimna dejavnost, ki smo jo počele doma.

Kvačkanje grbov se bo začelo 15. septembra in končalo 26. decembra na dan samostojnosti. Na kulturni praznik, 8. februarja bomo te grbe podarili našim občinam, še prej pa jih bomo na ogled postavili v Mozirskem gaju. Za precej velik kvačkan grb mer 140 x 180 cm bomo porabili približno sto ur dela in okrog 2,5 kg volne naše tovarne Majšperk. Idejo za kvačkanje grbov je dobila Slovenjegradčanka Jadranka Smiljič, ki je tudi že dosegla Guinnessov rekord v neprestanem kvačkanju. Z Dravograjčanko Anito Kac sta neprekinjeno kvačkali 28 ur

in pet minut. Tudi s kvačkanjem grbov vseh naših občin bi radi postavili Guinnessov rekord, vendar bo za to potrebno še precej truda. Prosimo tudi župane občin, da nam odobrijo in nakažejo sredstva za grb, ki so bila določena v višini 750 evrov. Ta denar bomo potrebovali za stroške in plačilo Guinnessovega rekorda.

Sem mama petih otrok, dveh deklet in treh fantov, srednji fant je že 11 let pokojen. Najstarejša hči bo letos stara 40 let, najmlajši sin pa 25. Sama sem stara 61 let in sem že nekaj let upokojena. Po poklicu sem ekonomska tehničarka in sem delala v računovodstvu in kadrovski službi. Z mojim Jožetom sva poročena že 41 let. Živimo v Zapotoku.

Kvačkam od osnovne šole, naučila sem se v sedmem razredu. Prej sem znala samo nekaj malega plesti, vendar me kvačkanje veseli mnogo bolj kot pletenje. Vedno in tudi sedaj sem največ kvačkala prtičke. V zadnjem času, ko sem članica kvačkarke sekcije sodraškega društva upokojencev, pa delam tudi druge stvari: velikonočne zajčke, kokoške, jajčka; božične prtičke, zvezdice in druge okraske za smrečice; torbice, rokavčke pomagavčke za demenčne osebe v domovih za ostarele, okrasne in uporabne blazine in drugo. Sodraške kvačkarice smo kar aktivne, srečujemo se tedensko (kadar ni omejitev zaradi korone) in prirejamo razstave ob raznih priložnostih. Zame je, kot za mnogo drugih kvačkaric, značilno, da imam zelo malo izdelkov doma, ker večino podarim sorodnikom in prijateljem za praznike, obletnice, rojstne dneve. Kvačkam kar precej skozi vse leto, mož pravi, da preveč zapravim za materiale in sploh, da me kvačkanje preveč okupira. Sama nisem tega mnenja, ker me to veseli in sprošča. Poleg kvačkanja rada tudi vezem, delam gobeline, rešujem križanke, devetke in druge uganke ter barvam mandale, iz katerih potem izdelujem voščilnice za različne priložnosti.

Kvačkala bom grb naše občine in komaj čakam, da se bo delo pričelo. Ob tej priložnosti tudi prosim občino, da čimprej nakaže sredstva za grb, ki ga bo dobila v trajno last.

Naglavne uši – zoprna nadloga za vso družino

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: iStock

Ob besedi ušivost najprej pomislimo na težavo, s katero so se ukvarjale pretekle generacije, vendar temu ni tako. To je težava, ki je tudi danes še kako aktualna, še posebej ob začetku šolskega leta, ko se otroci s počitnic vrnejo v šolske klopi in vrtec.

Kakšne so uši?

Prvi znak, da so se pojavile uši, je naden pojav močnega srbenja lasišča in rdečice po lasišču. Uši se namreč prehranjujejo s človeško krvjo, pri čemer nastanejo drobne ranice, ki so lahko potencialen vir nadaljnje okužbe. Zaradi gibanja in hranjenja uši povzročajo močno srbenje.

V Sloveniji se najpogosteje pojavlja naglavna oz. siva uš. Gre za približno 3 mm veliko žuželko, ki se naseli na lasišču, najpogosteje v predelu senc, za ušesi in na tilniku. Odrasla uš izleže približno osem belih jajčec (gnid) na noč, ki jih prilepi na začetek lasu. Po približno 7 do 9 dneh se izleže mlada uš, ki jo imenujemo nimfa. Po 7 do 13 dneh odrasle uši lahko zopet ležejo jajčeca. Razvojni cikel naglavne uši torej traja približno 18 dni, pogoj je temperatura med 28 in 32 °C. Življenjska doba odrasle uši je en mesec.

S človeka na človeka se uši prenašajo ob neposrednem stiku glave z glavo. Najbolj dovzetni so otroci, saj ob družanju pogosto stikajo glave skupaj, prenos pa je možen tudi z obleko, posteljnino in drugimi skupnimi predmeti (kapami, glavniki, brisačami, plišastimi igračkami ...). Okužba je možna tudi v bazenih, saj uši odlično plavajo. Brez človeškega gostitelja lahko zajedavci preživijo nekaj dni.

Kako ukrepamo?

Ko se uši pojavijo, je zelo pomembno, da pregledamo vse osebe, ki so bile v stiku z okuženo osebo. Najlažje to storimo tako, da lase prečešemo z gostim glavnikom nad umivalnikom. Kadar ne opazimo posebnosti, nadaljujemo z rednim vsakodnevnim pregledovanjem lasišča.

Pri okuženih osebah čimprej uporabimo primerne izdelke proti ušem, ki so na voljo v lekarnah. Uši in gnide uničimo s pravilno uporabo sintetičnih in

rastlinskih sredstev v obliki kremnih šamponov, losjonov in gelov. Sočasno z ukrepi odstranjevanja uši začnemo čim prej izvrševati tudi higienske ukrepe med okužbo. Posteljnino, vzglavnike, brisače, pokrivala moramo nujno oprati na temperaturi vsaj 60 °C (če je možno, prekuhati).

Osebnih predmetov okužene osebe (glavnike, krtače, igrače) je treba oprati v vroči vodi (vsaj 55 °C), če to ni možno, jih lahko nepropustno zapremo v plastično vrečo za 3–4 tedne.

Prostore pogosto presesamo, ne smemo pozabiti na oblazinjeno pohištvo, preproge, odeje, avtomobilske sedeže, kjer bi lahko bile uši. Izogibamo se tesnih stikov z okuženo osebo; otroke opozorimo, naj ne uporabljajo skupnih glavnikov, brisač, pokrival ... Starši naj o pojavu uši obvestijo ustanovo, ki jo otrok obiskuje!

Kako uši odstranimo?

- Izdelek proti ušem nanesemo enakomerno po vsem lasišču (suho ali mokro lasišče glede na navodila proizvajalca) in pri tem pazimo, da prekrijemo celotno lasišče.
- Izdelek pustimo učinkovati toliko časa, kolikor je predpisano (zelo pomembno je natančno upoštevati navodila posameznega preparata).
- Če izdelek proti ušem zaide v oči, nos ali usta, ga speremo z veliko količino vode.
- Izdelek proti ušem temeljito speremo in prečešemo lase z gostim glavnikom, da odstranimo ostanke gnid in uši.
- Če želimo biti najbolj uspešni že v prvem poskusu, preostale gnide z las odstranimo ročno – z nohti.
- Glede na navodilo proizvajalca postopek ponovimo.

Pomembno je vedeti:

- Nobeden od izdelkov ni 100% zanesljiv ob prvi uporabi (običajno izdelki proti ušem uničijo le žive uši, ne pa tudi gnid, iz katerih se v sedmih dneh razvijejo nove uši), zato moramo postopek raz-uševanja po sedmih dneh ponoviti. V lekarni opazimo, da neupoštevanje

tega navodila najpogosteje vodi k neuspešnosti odstranjevanja uši.

- V vmesnem času lase vsakodnevno umivamo z navadnimi šamponi, sveduje se tudi uporaba balzama, ki lase naredi gladke in mehke, kar otežuje oprijemljivost jajčecem.
- Priporočljivo je tudi vsakodnevno razčesavanje in mehansko odstranjevanje morebitnih gnid.
- Priporočljivo je, da poteka zdravljenje vseh okuženih oseb hkrati.

V lekarni imamo na voljo različne oblike preparatov proti ušem: losjone v pršilu, šampone, gele in balzame, ki so namenjeni uničevanju uši. Določenim izdelkom je dodan tudi glavnik, ki je namenjen za lažje odstranjevanje uši in gnid. Glavnik se lahko kupi tudi posamezno, obstaja pa tudi elektronski glavnik, ki sproži blag električni sunek in na ta način uniči uši. Za uporabnika ta glavnik ni nevaren. Preventivno so na voljo tudi spreji za lase.

Preparati se med seboj razlikujejo po načinu uporabe, trajanju nanosa ter potrebi po ponavljanju tretmajev. Izdelki, ki so trenutno na voljo v lekarnah, vsebujejo naravne učinkovine – izvlečke kokosovega olja in eteričnih olj. Na uši delujejo mehansko, tako da jih obdajo s filmskim ovojem. Uši se tako zadušijo in poginejo. Pri gnidah, ki so pritrjene na lase, losjon raztopi vezivo, s katerim so pritrjene, gnide pa zato propadejo. Ker ti preparati ne vsebujejo kemičnih snovi, uši nanje ne morejo postati odporne.

Večina preparatov je primerna za uporabo pri otrocih po dopolnjenem 6. mesecu starosti, vendar obstajajo izdelki, ki so primerni za uporabo pri otrocih šele po prvem oziroma drugem letu starosti, zato je pred uporabo potrebno natančno prebrati navodila proizvajalca oz. poiskati nasvet v lekarni.

Uši se da uspešno odpraviti, zelo pomembno pa je, da ukrepamo dovolj hitro, razsodno in natančno ter da o pojavu uši obvestimo tudi okolico. Odveč je zgražanje, sramovanje ali prikrievanje, znano je namreč, da se uši najbolje počutijo ravno na čistem lasišču.

Vir: Navodila za uporabo preparatov za raz-uševanje in letaki proizvajalcev.

Dih je nov začetek

Katarina Arko iz društva ZDRAV.si

Foto: Freepik

September je mesec 7-letnega delovanja društva ZDRAV.si. Hvaležna sem, da sem bila del zgodbe dogajanja v domačem okolju. Menim, da smo z delovanjem od ustanovitve do danes izpolnili svoj namen, ki je približati zdrav način življenja tistim, ki to želijo oz. so želeli, kajti zdaj ne delujemo v polnem obsegu.

V tem času sem delovala z osebami od najmlajših v VVZ do najstarejših v DSO, z učenci od 1. do 9. razreda, podjetji in ustanovami v projektih promocija zdravja na delovnem mestu, imela jutranjo vadbo z učenci prve triade in občani na prostem, kot tudi s seniorji pod sloganom »Gibanje je življenje – pozdrav dnevu«. Organiziranih in izvedenih je bilo več srečanj in predavanj na področju zdravega načina življenja, dogodek izmenjave semen in sadik za ohranjanje domačega semena. Vsa leta sem prispevala članke v lokalnem glasilu. Bralcem poskušam približati načela tradicionalne kitajske medicine (TKM), ki sledi ciklom narave kot vse stare kulture s priporočili in nasveti pri različnih težavah oz. uči, kako vzdrževati telo v ravnovesju, zdravju in vitalnosti.

7 je tudi pravljično število, saj ima vsaka pravljičica tudi del resnice. 7 je za ženske posebno število, kot je za moške 8. To so cikli, v katerih se dogajajo telesne spremembe, tako ženska kot moški z vsakim ciklom odvrže en biser.

Deklice pri 7 letih preidejo od otroka v hormonsko dozorevanje, pri 14 so že aktivni vsi spolni hormoni, od 21–28 let smo na višku ženskosti in tako se vsakih 7 oz. 8 let pri moških dogajajo spremembe v telesu. Pri ženskah se pri 49 letih (7 x 7) običajno spremeni hormonsko stanje in lahko preidemo v drugo pomlad ali pa začnemo usihati. Odvisno je od nas in sposobnosti, oz. pripravljenosti preoblikovanja spolne-izvirne energije v življenjsko. Pri moških se to zgodi pri 64 letih (8 x 8).

7. 8. je po TKM začetek jeseni in september je naš 7. jubilej. Velja, naj bi vsakih 7 let naredili spremembo, in tako jo bom upoštevala. S članki v prihodnje se bomo dotaknili pomembnih segmentov, ki sestavljajo življenjski krog.

DIH je naš začetek in je tesno povezan z elementom kovina, v katerem sta ključna organa pljuča in debelo črevo. Čutilni organ je nos, v družino pa spadajo tudi ščitnica, koža in imunski sistem, ki je večino (80 %) doma v črevesju.

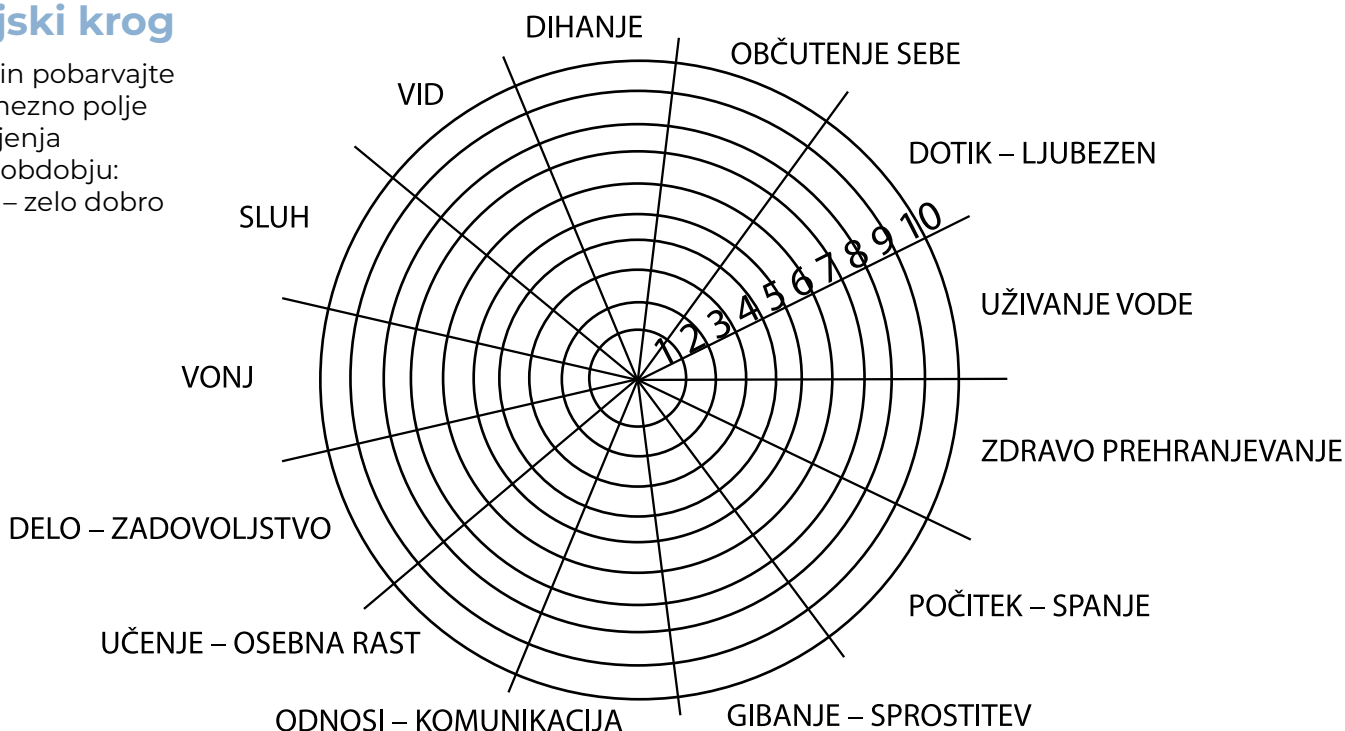
Naše življenje se začne s prvim vdihom in konča z zadnjim izdihom. Vse vmes je življenje z več ali manj DIHA ali DUHA, saj vemo, šibek dih je tudi šibek duh, dober dih pa je močan duh, ki premaga vse težave in bolezni. (Zdrav duh v zdravem telesu.)

Skozi srečanja z različnimi osebami od najmlajšega do najstarejšega sem ugotovila, da ima veliko oseb težave s pravilnim dihanjem, da ne dihamo skozi NOS, da dih ni sproščen in globok, kot dihamo dojenčki, če jim damo možnost (primerno topli prostori in oblačila, zlasti pri spanju). Pri otrocih je bilo opaziti, da jih veliko diha skozi usta, kar jim lahko na daljši rok deformira čeljust, pride do napačnega izražanja zob, zgornji zobje rastejo naprej, spodnji pa se prekrivajo, spremeni se lahko oblika obraza, ker v tem primeru jezik, namesto da bi bil nameščen na zgornjem delu neba in bi držal lobanjsko dno, pade v spodnjo čeljust, ta pa se potegne navznoter. Pri dihanju skozi usta je pogosto prisotna hiperventilacija, ki povzroča suha usta, zadebeljeno sluznico v nosu, v pljučih premalo ogljikovega dioksida in posledično pomanjkanje kisika v celicah. Spremeni se tudi biokemija v telesu, dane so večje možnosti za okužbe dihal, saj je pot direktno odprta. Nos ima več vrst zaščite (dlačice ...), tako da v pljuča pride prečiščen in primerno segret zrak.

Enako je bilo to zaznati pri starejših osebah – suha usta, odprta in pomaknjena spodnja čeljust in jezik spodaj. Pogosto dihamo skozi usta, s tem izgublajo vlago v telesu in posledično tudi vitalnost. Dobro je vedeti, da hiperventilacijo (dih skozi usta, prekomerno – pospešeno dihanje), ki jo ponoči spremlja tudi smrčanje, sprožajo različne situacije: prepozne večerje in nato spanje s polnim želodcem, pretopli prostori, slaba drža za računalnikom, zlasti pri otrocih, ko igrajo računalniške igrice in se poistovetijo z vlogo, niso gibalno aktivni, spremenijo

Življenjski krog

Razmislite in pobarvajte 1–10 posamezno polje vašega življenja v zadnjem obdobju: 1 – slabo 10 – zelo dobro

dih in držo, intenzivno izdihujejo CO₂, zaradi česar pade kisik v celicah. Na daljši rok pripelje do različnih težav in tudi bolezni. Kot starši smo dolžni omejiti čas igranja in biti pozorni na držo in dihanje svojih otrok, kot tudi nase, saj lahko ugotovimo, da kakršnakoli intenzivna čustva zelo spremenijo dih. Pride lahko do pospešenega dihanja skozi usta ali celo pozabimo dihati, zastane dih, trebušna prepona, ki je glavna dihalna mišica, ni vključena v dihanje. Vse to vpliva na biokemične procese v telesu, na simpatični in parasimpatični živčni sistem, na X. možganski živec vagus, ki je najdaljši in oživčuje vse vitalne organe. Tudi bolečine v hrbtenici niso izvzete.

Če smo mislili, da je DIH nekaj samoumevnega in lahko prepuščeno situaciji, zdaj vemo, da ni tako, da ga je potrebno večkrat ozavestiti, se poravnati in sproščeno, globoko zadihati iz spodnjega dela trebuha, da se le-ta rahlo razširi v vse smeri, da je dih umirjen in počasen.

Naše življenje šteje v številu vdihov in ne v letih. Preko umirjenega dihanja urejamo naše počutje, obvladujemo stres in sproščamo hormone sreče. Da ozavestimo dih, si lahko pomagamo na različne načine. Tehnik je veliko, potrebno je najti tisto, ki je nam pisana na kožo. Bistvo je sproščenost. Najprej se je potrebno ustaviti, pogledati vase in se vprašati, koliko smo si pomembni.

Poravnamo se, telo jezika položimo na nebo, konico na zgornje zobe in štejemo: do 4 vdih, do 5 izdih in 1 sekundo držimo. To ponavljamo in s tem umirimo dih. S tem se večja raven ogljikovega dioksida v pljučih, posledično dobimo več kisika v celice.

Za uravnovešanje simpatičnega in parasimpatičnega živčnega sistema lahko dihamo v enakih razmerjih, in sicer:

Vdih štejemo do 4, zadržimo do 4, izdih 4, zadržimo 4. To ponavljamo in število lahko povečamo na 5 ali 6, tako da nam je prijetno sproščeno in ne forsiramo ali čakamo, da bomo lahko globoko zadihali. Vedno dihamo skozi NOS, sede, leže ali med hojo. Usta so le pomožni dihalni organ za nujne primere, nato vedno umirimo dih in dihamo skozi nos. Naučimo se držati jezik na vrhu neba, s tem povežemo dva glavna jin in

jang meridiana, ki sta vezana na vse organe v telesu.

Pri dihu si lahko pomagamo z gibi rok, ki odpirajo prsni koš. Pri gibih nismo grobi, vedno jih uskladimo z dihom.

Vsem želim sproščen **DIH**, jasen in umirjen **UM** ter stabilno **TELO**.

VABILO

Društvo ZDRAV.si vabi na srečanje v **soboto 11. 9. 2021 od 10. do 14. ure**. Z botanikom Stipetom Hečimovičem se bomo podali na okoliške travnike v nabiranje uporabnih divjih rastlin in nato pripravili slasten obrok.

V sredo **15. 9. 2021 ob 17.30** pa se dobimo na Samozdravilnih vibracijah z Nerino Darman. Toplo vabljeni!

Zaradi številčne omejitve se pravočasno prijavite na 051 301 772 ali rina.arko@gmail.com. O lokaciji boste vsi prijavljeni pravočasno obveščeni.

ZDRAVSTVENI DOM dr. Janeza Oražma Ribnica
vabi vse bodoče starše, da se udeležijo spletnih predavanj

PRIPRAVA NA POROD IN STARŠEVSTVO

Pridobili boste veliko koristnih informacij o:

- nosečnosti,
- porodu,
- poporodnem obdobju,
- dojenju ter
- negi novorojenčka.

Predavanja so namenjena tako prvorodkam, kot tudi staršem, ki želijo le osvežiti znanje.

Prehod v materinstvo in očetovstvo bo z novim znanjem gotovo lažji.

Dobimo se: **3x v zgodnji nosečnosti** (do 20. tedna) in **5x po 30. tednu nosečnosti**.

Predavanja so ob sredah ob **18. uri**.

Udobno se namestita v domačem okolju in se nam pridružita!

Vsa predavanja so **brezplačna**.

Podrobnosti PREDAVANJ: <https://www.zdribnica.si/>
Prijave: 031 342 819, maja.zagar@zdribnica.si

Poletje na krožniku

Tina in Ernest Pirnat

Poletje je v polnem zagonu in v takšnem tempu uspevajo tudi bučke na našem vrtu. Bučke imamo zelo radi, ampak včasih več ne vemo, kje vse bi jih lahko še uporabili. Pri enem izmed »bučnih jedilnikov« smo si za kosilo pripravili bučno »župco« slastne kremne teksture, a drznega okusa. Ker pa se po kosilu radi tudi malce posladkamo, smo pripravili še posebno pecivo – bučne rjavčke, ki pričajo tudi otroke, ki nimajo preveč radi zelenjave.

Bučna »župca«

Sestavine:

2 zeleni bučki
pol čebule
česen
2 krompirja
sol, poper
timijan, šetraj, majaron
žlica kisle smetane

Postopek:

Na žlici olivnega olja prepražimo nasekljano čebulo, dodamo na večje kose narezane bučke in krompir ter kuhamo samo toliko časa, da se sestavine malenkost ne zmečajo. Nato v roke vzamemo palični mešalnik in juho na hitro spasiramo. Zdaj pride na vrsto glavni nosilec v tej »župci«, to so začimbe. Že ena sama žlička mešanice začimb bo poskrbela za izrazit in drzen okus. Juho postrežemo vročo, v vsak krožnik po želji dodamo žlico kisle smetane ter na olivnem olju prepražene kocke kruha.

Bučni rjavčki

Sestavine:

4 rebra jedilne čokolade
3/4 skodelice zmečkanega masla
2 skodelici sladkorja
3 jajca
1 čajno žličko vaniljeve paste
1 1/4 skodelice kakava v prahu
1/4 pecilnega praška
1 čajno žličko sode bikarbone
1/2 čajne žličke soli
1 1/2 skodelice naribanih zelenih bučk
1/2 skodelice narezanih mandljev ali orehov

Postopek:

Pečico predhodno segrejemo na 170 °C ter si pripravimo pekač, ki ga obložimo s peki papirjem. Najprej na pari stopimo jedilno čokolado. V posodo kuhinjskega robota stresemo sladkor, dodamo jajca in vaniljevo pasto ter penasto umešamo. V jajčno mešanico presejemo moko, pecilni prašek, sodo bikarbono, sol in kakav ter narahlo premešamo. Nazadnje primešamo še naribane bučke in narezane mandlje. Zmes prelijemo v pekač in pečemo približno 12 minut. Bučne rjavčke popolnoma ohladimo, narežemo na koščke in postrežemo malim sladkosnedom.

NAMIG

Uporabljamo lahko same bučke ali njihove cvetove. Ker so zelo nevtralnega okusa, odlično vsrkajo vse okuse, ki jih obdajajo. Rade imajo olivno olje in česen, med začimbami pa se najbolje ujemajo z meto, baziliko, origanom, koprom ter rožmarinom. Lahko jih uporabimo tudi za pripravo sladkih jedi, kot so peciva, mafini in torte. Testu dodajo lahkotnost in svežino, zaradi neintenzivnega okusa pa se jih v sladici sploh ne čuti.

Občinska liga v malem nogometu

Sodražica 2021

Vlado Vetrlih

Po enoletnem premoru zaradi vsem znane situacije je tudi letošnje poletje KMN Sodražica organiziral in izvedel občinsko ligo v malem nogometu, in sicer že 26. po vrsti. V ligi je tekmovalo 8 ekip, ki so tekme igrale v mesecu juliju ob torkih in petkih zvečer. Odigranih je bilo veliko kakovostnih in izenačenih dvobojev, na koncu pa smo le dobili zmagovalce. To je postala ekipa Globel, ki se je prav v zadnjem krogu povzpela v sam vrh in ponovila uspeh iz leta 2019. Drugo mesto so osvojili igralci ekipe AS, tretje mesto je pripadlo ekipi KMN Kot. Vsekakor je bila letošnja liga zelo zanimiva do samega konca, o čemer priča dejstvo, da so pred zadnjim krogom kar štiri ekipe imele

možnost, da postanejo prvaki. V ligi so igrali igralci iz sodraške občine, veliko je bilo tudi igralcev iz sosednjih občin. Med udeleženci je bilo dosti igralcev, ki igrajo ali v prvi ali drugi slovenski futsal ligi in seveda še več igralcev, ki igrajo futsal na državnem nivoju v mlajših kategorijah. Kot zanimivost lahko povemo, da je zmagovalna ekipa Globel imela v svojih vrstah kar pet igralcev, ki so že zastopali slovensko državno reprezentanco v futsalu v mlajših selekcijah.

Trenutno poteka še pokalno tekmovanje, ki se bo zaključilo v sredini avgusta. O razpletu tega tekmovanja poročamo v naslednji številki Suhorobarja.

Sibor Inotherm na članskem evropskem prvenstvu v ju-jitsu

Nemčija 2021

Elvis Podlogar, SIBOR INOTHERM

Med 16. in 20. 7. 2021 je v mestu Maintal v Nemčiji po letu in pol v živo potekalo Evropsko člansko prvenstvo v ju-jitsu borbah, duo sistemu, duo show in ne-wazi. Prvenstva se je pod okriljem Ju-jitsu zveze Slovenije udeležilo tudi 8 slovenskih reprezentantov, ki so barve Slovenije zastopali več kot dostojno. Odlično!

Člani Sibor Inotherm so se prvenstva udeležili s 4 člani, in sicer v ženskem duo sistemu Sara Besal ter Tina Pelc, Lovro Divjak borbe do 94 kg in Vid Belič borbe do 85 kg. Za slednja je bil to tudi krst na velikih tekmovanjih v članski kategoriji.

V soboto, 17. 7. 2021, sta prva nastopila Vid in Lovro. Vid je imel v svoji kategoriji 12 nasprotnikov, Lovro pa. Vid je pričel prvi na tatamiju in z dvema porazoma ter zmago na koncu zasedel 7. mesto. Lovro je nadaljeval s tekmovanjem v svoji kategoriji, kjer je po 2 porazih prav tako zasedel 7. mesto.

MESTO	EKIPA	T	Z	R	P	DG	PG	GR	Točke
1.	Globel	7	6	0	1	34	8	26	18
2.	AS	7	5	1	1	22	13	9	16
3.	KMN Kot	7	5	1	1	25	6	19	16
4.	Kiklce	7	4	1	2	24	16	8	13
5.	KMN Grafit	7	3	0	4	34	21	13	9
6.	Slemena	7	2	1	4	11	24	-13	7
7.	Extreme	7	1	0	6	9	43	-34	3
8.	Veterani	7	0	0	7	12	40	-28	0

Za oba naša tekmovalca lahko pove-
mo, da sta s srčno borbo in pridobiva-
njem novih izkušenj v članski kategoriji
dobro nastopila in se že veselimo nju-
nih novih nastopov, kjer bosta zagotovo
osvojila še kakšno višje mesto.

V ponedeljek, 19. 7. 2021, sta bili na
vrsti Sara in Tina. V prvem boju sta pre-
magali par iz Romunije in se tako uvrstili
v polfinale, kjer sta ju čakali tekmovalki iz
Nemčije. Naši članici sta premagali tudi
Nemki, kar je pomenilo uvrstitev v veliki
finale in boj za naslov evropskih prvakov.
V finalu sta se Sara in Tina pomerili s pa-
rom iz Avstrije, po treh serijah je semafor
pokazal zmago naših punc. Sara Besal in
Tina Pelc sta postali EVROPSKI PRVAKINJI
v duo ženski pari, kar je za Sibor pome-
nilo zgodovinsko uvrstitev. To je najvišja
stopnička, ki smo jo v Siborju dosegli v
članski konkurenci.

Punci sta kljub slabšim uvrstitvam v
prejšnjih letih vztrajali in trdo delali, kar
se je na najlepši način pokazalo tudi na
tekmi. Prvenstvo je bilo uspešno tudi za
naše preostale reprezentante, ki so osvo-
jili še en naslov evropskega prvaka, 3. in
7. mesto.

Še enkrat se zahvaljujemo sponzor-
jem prvenstva: INOTHERM, BUDOSHOP,
ELDAMEDO, PLINOVODI, SAVA, ROTIS,
CROCS, KOVAN, KOVINAR, MABOLES, PI-
CERIJA GAJBA, MELAMIN ter ostalim, ki
so pomagali pri udeležbi na tem in vseh
ostalih tekmovanjih.

Turnir mešanih trojk v odbojki na mivki

Mateja Vesel,
vodja odbojkarske sekcije

V soboto, 24. julija 2021, je Športno
društvo Sodražica organiziralo turnir me-
šanih trojk na igrišču za odbojko na mivki
ob novi telovadnici OŠ Sodražica.

V prijavljenih ekipah je morala biti pri-
sotna ena igralka nežnejšega spola. Zbor
ekip je bil ob 10.00, pričetek prve tekme
pa ob 11.00. Zadnja finalna tekma je po-
tekala ob 18.00. Vse ekipe so bile zelo
dobre, vladalo je prijetno vzdušje, a tudi
tekmovalnosti ni manjkalo. Najboljšim
prvim štirim ekipam smo podelili poka-
le in praktične nagrade, pokale smo po-
delili tudi najbolj simpatičnemu in naj-
bolj poštenemu igralcu. Četrto mesto je
zasedla ekipa FREESTYLE, tretje mesto
BLAŠ, drugo mesto ŠDK in prvo mesto
ŠD SODRAŽICA.

Hvala vsem igralcem in obiskovalcem,

velika zahvala pa tudi sponzorjem, ki so
nam pomagali z izdelki, ki smo jih raz-
delili med ekipe. Hvala podjetju ZGONC
d.o.o.- LESENI IZDELKI za prekrasno suho
robo, DUŠANU VESEL za unikatne izdelke
iz lesa, BISTROJU Ž za podarjena bona za
pici, BOJANU MIHELICU za lasersko gra-
viranje našega loga na izdelke, ČAMPA
STANETU za izredno lepe izdelke suhe ro-
be, BALINARSKEMU KLUBU SODRAŽICA,
da nam za vsak turnir pomaga priskrbeti
vse potrebno, da turnir lahko nemoteno
poteka.

Zahvala gre tudi moji ekipi ŠD SOD-
RAŽICA – SEKCIJA ODBOJKE, ki se jim še
enkrat iskreno zahvaljujem za pomoč in
upam, da bomo tudi v prihodnje organi-
zirali kakšen tovrsten turnir.
Vse dobro in ostanite zdravi.

Balinarske novice

Tadej Košmrlj

Zaključek medobčinske lige v Sodražici (2021)

Konec junija se je na sodraškem bali-
nišču zaključila že 8. sezona medobčin-
ske lige v balinanju. V njej nastopa 8 ekip
iz štirih občin (Sodražica, Ribnica, Loški
Potok in Nova vas), skupaj nekaj prek 50
igralcev, z izjemo dveh (dobesedno) mo-
šttev ima v svojih postavah vsaka ekipa
vsaj eno balinarko. Namen tekmovanja je
popularizacija športa v širšem lokalnem
obdobju, kar nam relativno dobro uspe-
va. Letos sta tako v ligi debitirala 12- in

13-letna igralca. Zmagala je letos prvič
ekipa Medvedjaka (M. Matelič, J. Vesel,
U. Vesel, B. Trdan, A. Petrič, J. Levstek ...).
Drugo in tretje mesto sta osvojili ekipi
Zavrti in Zavoda.

Novo sezono medobčinske lige začne-
mo 24. avgusta, hkrati se veliko igralcev
že pripravlja za tradicionalni »Psoglavski
turnir dvojic« 15. avgusta, na katerem
nastopajo samo igralci domačega klu-
ba (aktivni in nekdanji). Na sodraškem

Foto: Tina Mohar, Zaključek lige

Zaključek treh tečajev za operativnega gasilca

Jože Andolšek,
predsednik GZ Ribnica
Foto: Anita Andolšek

V gasilski zvezi Ribnica se še naprej trudimo dvigniti nivo operativnega znanja po društvih, kar nam najbolj uspeva z organizacijo tečajev temeljnega izobraževanja. Tako smo letos marca izvedli tri tečaje za gasilskega pripravnika, ki je neke vrste uvod v tečaj za operativnega gasilca (OG). 81 tečajnikov je uspešno zaključilo tečaj za pripravnika in večina se jih je prijavila tudi naprej na tečaj za OG. Tako smo začeli tečaje za OG s 85 tečajniki, od katerih jih je do konca prišlo 70. Veseli nas, da se naših tečajev udeležujejo tudi tečajniki iz sosednjih zvez, saj nam daje to potrditev, da imamo pravo smer in da so tečaji dovolj kakovostni in dobro organizirani. Tokrat se nam je pridružilo 6 tečajnikov iz GZ Kočevje.

Glede na epidemiološke razmere smo se morali precej prilagoditi in smo izvajali teoretična predavanja na daljavo, pri praktičnem delu pa smo tečajnike razdelili na skupine po 8, da nismo skupaj z inštruktorjema presegli meje 10 ljudi na skupino. Na začetku se je pri izobraževanju na daljavo pojavilo nekaj tehničnih težav, ki pa smo jih hitro rešili in zadevo izpeljali, kot bi bilo v živo. Pri tovrstnem izobraževanju se od tečajnikov pričakuje malce več samodiscipline, da dejansko spremljajo predavanja. Žal se je kar pri nekaterih pokazalo, da niso spremljali predavanj tako, kot bi jih morali. Pomanjkanje znanja smo potem odpravili s popravniimi izpiti internega testa in z dodatnimi vajami v živo, da so v večini nato usvojili zahtevano znanje do zaključnega izpita.

Zaključni izpit je sestavljen iz dveh delov. Prvi je teoretični, kjer tečajnik dobi 7 naključnih vprašanj in mora vsaj na 5 odgovoriti pravilno. Drugi del je praktični, kjer tečajnik prejme tri naključno izbrane naloge, kot se pojavljajo na intervencijah, in jih mora pravilno izvesti. Oba izpita ocenjuje zunanji ocenjevalec, ki ga pooblasti Gasilska zveza Slovenije, ki na koncu tudi potrdi ustreznost organizacije tečaja.

balinišču se vsak poletni večer balina, če vas je kdaj zamikalo poskusiti, vam z veseljem posodimo krogle in pokažemo osnove bližanja in izbivanja.

Končna lestvica medobčinske lige:

1.	Medvedjak	59
2.	Zavrti	52
3.	Zavoda	49
4.	Prvomajska	47
5.	Rakitnica	34
6.	Gredice	33
7.	Zavrat	19
8.	Retje	17

(Rezultate lahko spremljate na FB strani Balinarski klub Sodražica)Balinarska zve-

Balinarski kamp Fiesa

za Slovenije ob začetku šolskih počitnic tradicionalno organizira šolo balinanja za dve kategoriji (U14 in U18). Gre za nekajdnevno druženje otrok in mladostnikov, med katerim (poleg ostalih športnih dejavnosti) nekaj ur na dan preživijo tudi na balinišču. Vodja kampa je selektor mladinskih reprezentanc Anton Kosar, ki s svojimi pomočniki mlade balinarje uči predvsem pravilne tehnike balinanja. Glede na to, da se kampa udeležujejo mladi iz celotne Slovenije, selektor dobi tudi dober vpogled v trenutno bazo kandidatov za mlajše reprezentance. Prav prek tega kampa je lani Sodražica dobila svojega prvega balinarskega reprezentanta (U18) Tilna Starčevića. Tovrstni poletni športni kampi so običajno bolj kot resnim športnim napredkom posvečeni počitniškemu druženju otrok, balinarski je nekoliko specifičen, ker udeleženci praviloma občutno napredujejo v tehničnem in taktičnem smislu. Letos so smo na kampu imeli po dva udeležence v vsaki od kategorij, pri mladincih in mladinkah (U18) sta to bila Tiln in Brina Starčević, pri dečkih pa Jan Trdan in Staš Košmrlj.

Druga državna liga

Drugič zapored se je tekmovanje v državnih ligah zaključilo po polovici odigranih tekem. Sezono 2020/21 smo končali z delitvijo 3. mesta med osmimi ekipami, s čimer smo presegli pričakovanja. Ligo je osvojila objektivno najmočnejša ekipa Tržiča pred Budničarjem iz Količevega. S tekmovanjem na državnem nivoju začnemo spet prvi petek v septembru. Zaradi zadnjih dveh skrajšanih sezon je letošnji sistem tekmovanja nekoliko prilagojen, v ligi nastopa 12 ekip, ki so razdeljene v 2 skupini. Sodražica bo gostovala pri obeh ekipa iz Tržiča, v Kočevju, Ljubljani in Hočah.

Reprezentanca U18

Mladinski reprezentant Tiln Starčević je BK Sodražica poleti zastopal na dveh tekmovanjih, najprej na prijateljskem dvoboju z vrstniki s Hrvaške, potem še na mednarodnem četverboju v Izoli, kjer je Slovenijo zastopal v igri dvojic. Po odlični igri sta s soigralcem v zadnjem obratu nesrečno izgubila za točko. Tiln je tudi na širšem spisku reprezentance U18 za septembrsko svetovno prvenstvo mladincev.

Foto: BZS, Reprezentanca U18

Tečajnike smo s pomočjo mnogih inštruktorjev dobro pripravili na zaključne izpite, pa tudi na delo v domačih operativnih enotah, kamor bodo prinesli nov zagon in nova znanja. Seveda smo pri poučevanju vedno upoštevali preplet teorije in prakse, saj je teorija brez prakse neuporabna, praksa brez teorije pa nevarna. Tako so imeli tečajniki po predavanjih, naslednji dan, večinoma isti predmet tudi v praktični obliki.

Lokacije tečajev so bile tam, od koder je bilo največ tečajnikov in kjer sama lokacija omogoča izvedbo tečaja. Letos je bilo največ tečajnikov iz PGD Jurjevica, Sodražica in Velike Poljane, zato so bili tečaji izvedeni na teh lokacijah. Praktične vaje za tehnično reševanje in prometne nesreče so bile za vse 3 skupine izvedene v Ribnici, ker je to specifično znanje, ki ga imajo največ v PGD Ribnica.

Seveda pa leta še ni konec in tako bomo že v kratkem izvedli še tečaje za strojnika, bolničarja, sodnika in vodjo enote, da tečajev za mladino sploh ne omenjamo.

Na koncu bi se zahvalili vsem predavateljem, inštruktorjem in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi tečajev. Ne smemo pa pozabiti na zahvalo vsem tečajnikom, ki so si vzeli čas za udeležbo na tečaju ter nasploh za ves trud, ki so ga vložili. Želimo jim, da postanejo dobri operativni gasilci, ki bodo lahko nadaljevali plemenito gasilsko delo v službi ljudstva.

Uspešno zaključen tečaj za naziv Pionir I

Mladinska komisija GZ Ribnica

GZ Ribnica zadnje čase daje velik poudarek na raznovrstno pridobivanje znanja. Poleg ustaljenih izobraževanj za operativne gasilce, višje gasilce in nižje gasilske častnike nismo pozabili niti na mladino. Lani smo na gasilskem letovanju v Radencih ob Kolpi prvič v GZ Ribnica (in eni prvih v Sloveniji) izvedli tečaj Pionir I. Zaradi velikega zanimanja in pomanjkanja gasilskih aktivnosti v preteklem letu na področju mladine smo se letos v začetku poletja odločili za ponovno izvedbo tečaja.

36 nadobudnih mladih gasilcev se je v soboto popoldne zbralo na Velikih Poljanah. Lokacijo smo izbrali glede na število prijavljenih otrok iz društva in ustreznost glede na zahtevane pogoje izobraževanja. Tečaj smo izvedli v dveh skupinah. Urnik je bil razdeljen na dva dneva, smiselno so si sledila predavanja in praktični del. Več kot 10 mentorjev si je vzelo čas in mladim gasilcem predstavilo osnove gasilstva. Predstavili smo jim, kako deluje društvo, vadili so razvrščanje, spoznavali

požarno preventivo, kakšen mora biti gasilec, pa tudi osnove prve pomoči. Predavanja so bolj ali manj pozorno poslušali, praktični del pa jih je večinoma prevzel. Med drugim so mentorji predstavili vozila, ki jih imamo po društvih, opremo, najbolj zanimiv je bil prikaz gašenja z različnimi sredstvi. Goreče olje so otroci poskušali sami pogasiti z gasilniki. Videli so tudi gašenje s peno, ki je najustreznejše gasilno sredstvo za vnetljive tekočine.

S tečaji bomo nadaljevali tudi letos v Radencih, ko bomo izvedli tečaja Pionir I in II, pa tudi jeseni, ko sledijo tečaji Mladinec I in II. Z uspešno zaključenimi vsemi štirimi tečaji mladi gasilec pridobi naziv gasilec pripravnik in mu je odprta pot za nadaljnje izobraževanje za operativnega gasilca.

Mladinska komisija GZ Ribnica se zahvaljuje PGD Velike Poljane za gostoljubje, vsem mentorjem za podajanje znanja in nenazadnje vsem mladim gasilcem za udeležbo in sodelovanje.

NA POMOČ!

112!

»Pomembno je nekaj začeti, še bolj pomembno je nadaljevati«

Nina Pirc Vovčko

Foto: Stane Gašperič

V tokratno številko Suhorobarja, ki diši po soncu, morju in gibanju, smo povabili človeka, ki nekako pooseblja vse naštet. Franc Pirc je podjeten človek s sončno osebnostjo in raznolikimi izkušnjami. Je Primorec s sodraškimi koreninami, ki se je v zrelih letih nad rolanjem navdušil tako zelo, da je postal prvi slovenski inštruktor in mnoge – tudi Sodražane – vpeljal v ta šport na kolescih. Poleg tega je kar deset let vodil skupino Šole zdravja, ki se vsakodnevno srečuje na portoroški plaži. Najbolj od vsega osupne dejstvo, da ima Franc dobrih 80 let in še vedno izboljšuje lastne rekorde.

O sodraških koreninah

Franc ima na rodno Sodražico lepe in nepozabne spomine: »Prvi razred osnovne šole sem začel v šolskem letu 1944/1945, ko še nisem imel šest let, končal pa sem jo, kot sedemletko, v šolskem letu 1950/1951. Bili smo prva generacija, ki je končala osnovno šolanje v novem, tedaj le za silo zgrajenem, a veličastno zasnovanem poslopju. Tudi učenci smo pomagali pri izgradnji le-tega, tako da smo npr. ročno/nožno brusili parket, preden so ga polakirali. S sošolcem Viktorjem Drobničem in njegovo soprogo Ano še danes gojimo pristne prijateljske odnose in se radi spominjamo tedanjih dni.«

V letu 1957, preden je odšel v Zagreb, je bil Franc sedem mesecev zaposlen v tedaj največjem sodraškem izvoznem podjetju Lesna galanterija. V Zagrebu je diplomiral na Ekonomski fakulteti, nato pa ga je pot vodila na Obalo, kjer se je zaposlil pri nekdanji Splošni plovbi Piran. S svojim znanjem in izkušnjami, nedvomno pa tudi z osebnostjo, si je odpiral pot na vodstvenih mestih številnih podjetij, kot so nekdanji Slavnik, Intereuropa in Občina Piran, nato pa sta z ženo Wilmo sedem čudovitih let v Portorožu vodila uspešno prodajalno spominkov Rožmarin.

Strast do rolanja

V času vodenja trgovine se je Franc navdušil nad rolanjem, ki mu sam rajši reče kotalkanje: »Pričel sem decembra leta 1996, izpit za inštruktorja pa sem opravil po tečaju v ZDA /Washington, D.C. leta 1999. Bil sem prvi v Sloveniji s pričevalom za poučevanje le-tega in pridobljeno znanje sem želel pri priči posredovati za zainteresiranim. Konec tega leta sem dobil stik z Bojanom Šturmom iz smučarskega kluba Capris iz Kopra in začeli smo – načrtno in uspešno.«

Franc je leta 2001 obiskal Jožeta Košmrlja, ravnatelja sodraške osnovne šole, in mu predlagal enourno kotalkarsko delavnico za zainteresirane šolarje. Ravnatelj je predlog pri priči sprejel, mladi udeleženci pa so pokazali velik interes. Sicer pa je Franc z rolerji večkrat premeril tudi sodraške površine: »Dokler je bila naša mama še živa, sem se rad odkotalkal do Ribnice, po Podgorski cesti, ali do mostička v Podklancu. Asfaltne površine so se mi zdele povsem ustrezne. Pogojem, kakršni koli že so, se je pač treba prilagajati.«

Ljubezen do gibanja

Franc se spominja, da se je od nekdaj rad gibal. »Bili smo živahni otroci,« pravi. »Pozneje kot mladeniči smo radi plesali, še posebej na gasilskih veselicah, kjer je veselo plesalo staro in mlado. In pa, seveda, v tesni gneči v prostoru Krajevnege ljudskega odbora (KLO), kjer je plesno glasbo izvajal navdušujoči Čelhar džes.«

Tako ne preseneča, da je postal tudi eden od vaditeljev Šole zdravja na plaži Portorož – Meduza in da se jutranjih polurnih vaj, ki potekajo vsak dan od

7.30 do 8.00, še vedno redno udeležuje. »Vadimo po Metodi 1000 gibov, ki jo je v Sloveniji, predvsem za starejšo generacijo, vsadil in ukoreninil Nikolay Grishin, zdravnik nevrolog in manualni terapevt. Njegova osnovna ideja, kot jo razumem in redno prakticiram, je, da je za svoje zdravje najprej odgovoren vsak sam. A za to naj bi se načrtno izobraževal in ozaveščal. Že v osnovnem šolstvu bi morali (iz) vedeti dosti več o tem.«

Osebni rekordi

»Zdi se mi, da vsak dan, ko prejšnjemu dodam nov kotalkarski dan, dosegem nov osebni rekord,« razmišlja Franc. »Vsakokrat si vzamem najmanj eno polno uro in letos bo že/šele 25 let, kar to počenjam. Kajti pomembno je nekaj začeti, a še bolj pomembno je s tem, če te krepi in razveseljuje in nikomur ne škoduje, nadaljevati, brez presledka in omahovanja, bi, ne bi... Moj kotalkarski rekord, po dnevih, sem dosegel lani, leta 2020, ko sem opravil 352 kotalkarskih dni od 366 možnih, torej 14 dni nisem bil na kolescih, ker mi je to preprečil dež ali kaj drugega. Zaenkrat kaže, da zna biti letos podobno, saj sem doslej umanjkal samo 7 dni.«

MIŠJA MRZLICA

Kaj je mišja mrzlica?

Mišja mrzlica je akutna nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo virusi, imenovani hantavirusi.

Kdaj in kje najpogosteje pride do okužbe?

- Bolezen se običajno pojavlja v pomladansko - poletnih in jesenskih mesecih.
- Okužimo se lahko pri opravilih na vrtu, polju ali v gozdu,
- pri čiščenju mest, kjer so vidni sledovi in/ali iztrebki glodavcev (kleti, podstrešja, skladišča),
- pri taborjenju in kopanju, zlasti na divjih kopališčih.

Kako se okužimo z mišjo mrzlico?

- Virus kroži predvsem med glodavci, kot so miši, voluharji in podgane
- Bolezen se z glodavca na človeka prenese preko vdihavanja virusov, ki se nahajajo v izločkih glodavcev.
- Bolezen se ne prenaša s človeka na človeka.

Kako bolezen poteka?

- Bolezenski znaki se običajno pojavijo 2 do 4 tedne po okužbi, lahko pa vse od nekaj dni do dveh mesecev.
- Bolezen se začne nenadoma z visoko vročino, mrzlico, močnim glavobolom in bolečinam v ledvenem predelu in trebuhu.
- Pojavijo se motnje vida, bolečine pri gibanju očesnih zrkel, očne veznice so močno pordele, bolnik je v obraz rdeč, kot bi bil opečen po sončenju.
- Kasneje pride do nenadnega padca krvnega pritiska, pojavijo se motnje zavesti, krči, krvavitve v koži in sluznicah in akutna odpoved ledvic.
- Okrevanje lahko traja več tednov ali mesecev.

KAKO SE ZAVARUJEMO?

Preprečevanje okužb doma

- Glodavcem preprečimo dostop v hišo.
- Varno odstranjujemo ostanke hrane, da ne privabljamo glodavcev.
- Izvajamo redno deratizacijo.
- Pred čiščenjem prezračimo prostor tako, da na stežaj odpremo vsa okna in vrata za najmanj 30 min.
- Pripravimo raztopino klornega razkužila, kjer eno enoto razkužila (npr. Varikine), zmešamo z devet enotami vode.
- Površine, kjer so iztrebki ali mrtve miši, razkužimo s pomočjo razpršila, v katerem je pripravljeno razkužilo. Razkužilo naj deluje najmanj 5 min.
- Pri delu si zaščitimo roke z rokavicami iz lateksa.
- Po končanem razkuževanju in čiščenju odstranimo uporabljene rokavice v vrečko za smeti med splošne komunalne odpadke ter si roke temeljito umijemo z vodo in milom.

Preprečevanje okužb pri bivanju in delu v naravi

- Pazimo, da zaščitimo hrano in pijačo pred glodavci in odstranimo ostanke hrane.
- Hrane ne puščamo na tleh.
- Ne pijemo vode iz izvirov v naravi.
- Ne poležavamo in posedamo na golih tleh.
- Skrbimo za higieno rok.
- Pazimo na svoje osebne stvari in jih ne puščamo dlje časa nezaščitene na tleh.
- Pri delu, pri katerem se zelo praši, uporabljamo zaščitno masko.

Pesem si 2021

Izid zbornika in kratki film Pesniške razglednice 2

Ana Porenta

Pred Trubarjevim 513. rojstnim dnevem je v soboto, 5. junija 2021, izšel letni zbornik poezije z najživahnejšega slovenskega portala www.pesem.si, ki domuje na Kukmaki (občina Velike Lašče). Pesem si 21 na skoraj 370 straneh prinaša poezijo več kot 80 avtoric in avtorjev, ki prihajajo iz vseh slovenskih pokrajin in v tujejezičnem poglavju tudi s področja bivše skupne države, iz srbsko, hrvaško in bošnjaško govorečih dežel. V zborniku najdemo poglavja, ki so že stalnica pesniških knjig Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti: Pesem si izbrana, Podčrtana, Za otroke, Tujejezična, Prevedena, Uredniška. Ob koncu zbornika so vsi avtorji tudi kratko predstavljeni.

Tokratni 15-letni zbornik smo uredili Lidija Brezavšček, Luka Benedičič, Senada Smajić, Sara Špelec, Helena Zemljič in Ana Porenta. Za prelom in oblikovanje je poskrbela Gaja Grešak. Knjigo lahko posvojite preko spletne knjigarnice www.knjiga.org. Izid zbornika sta podprli Občina Velike Lašče in Občina Sodražica, za kar smo jima iz srca hvaležni.

Tudi letos smo se odločili, da knjigo pospremimo na pot s kratkim filmom. Naslovili smo ga Pesniške razglednice 2 (spomnimo, lani smo že naredili podoben film) in v njem predstavili vse pesmi – izbranke letnih časov. Za vsak letni čas namreč na Pesem si dobimo zmagovalno pesem, ki jo izglasujejo bralci, uredništvo pa izbere pesem letnega časa, kratko pesem, pesem v formi ter tujejezično pesem. Letos so po zaslugi prevajalcev s portala na filmu predstavljene tudi slednje, tako da v polurnem filmu prisluhnete vsem dvajsetim izbrankam preteklega pesniškega leta.

Snemali smo na različnih koncih in krajih Slovenije, največ pesmi je posnetih na

velikolaških tleh, posamezne pa so nam poslali avtorice in avtorji iz svojih krajev ter urednice in urednik s primorskega, gorenjskega, štajerskega konca in celo iz Španije. Nekaj pesmi smo na film prenesli z Nejo Štaba Pečnik in Matejem Polzelnikom, ki sta zastopala igralsko ekipo Gledeja iz KUD Primoža Trubarja Velike Lašče. Scenarij in režijo sva prispevala Gregor Grešak in Ana Porenta, montažo filma, oblikovanje napisov in glasbo pa smo tudi tokrat zaupali Danu Grešaku, ki nas je znova presenetil, da je tako raznolike posnetke združil v gledljiv in očarljiv pesniški kratki film. Še vedno si ga lahko ogledate na YouTube kanalu Pesem si!, kjer imamo objavljene tudi druge video pesniške vsebine.

In kaj lahko rečemo o poeziji v preteklem pesniškem letu? Pomenila nam je zatočišče, pribeževališče in srečevališče tudi v koronskih časih. Zbornik Pesem si 21 je prepreden z vdolbinicami, rovi, brazdami, vršički in poganjki, na katere so se ujemale za ta čas tako značilne besede. Poezija in epidemija se morda nikjer ne rimata, a obe boste našli tudi med odkrivanjem letošnje pesniške bere s portala www.pesem.si. Vabljeni torej v svet poezije s kratkim filmom Pesniške razglednice 2 in z zbornikom Pesem si 21.

V postelji

*Prinesi mi vonj
po kavi v spirali
kot s slike na Barcaffeu.
Daj mi vetra
med rjuhe
neizrečenosti
med mano in tabo.*

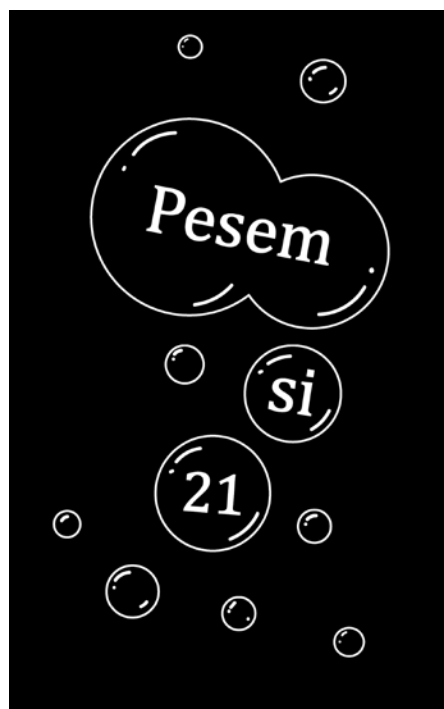
Raziskujva

*Smeh
Roka v roki
Vrtiljak
Objem
»Ti nikoli«
»Ti zmeraj«
Obup
Spet vrtiljak*

*Najine raziskave
so pokazale,
da je ljubezen
interakcija med
severnim in južnim polom.*

Analiza

*Interpretiraj dejstva intimne
zame –
in meni.
V teoriji je vse
zadovoljivo, ampak
nudi mi boljše »storitve«.
Imejva evalvacijo
najine topline.*

(Stran 120 in 121 iz novega zbornika Pesem si 21, delo Jasne Janež.)

Tekmovanje harmonikarjev uspešno izvedeno

Klub harmonikarjev Urška

V nedeljo, 1. avgusta 2021, je v Gostilni Urška v Zamostcu potekalo 29. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev v organizaciji Kluba harmonikarjev Urška in Občine Sodražica.

17 harmonikarjev je bilo razporejenih v 5 starostnih skupin. V prvi skupini do 12 let je pokal prejel Igor Ostanek iz Male Sevnice, v skupini od 12 do 16 let Gašper Štajnar s Škofljice. Žiga Kastelic iz Dobropolja je pokal prejel v starostni skupini od 16 do 20 let, Klavdija Ceglar iz Šentvida pri Stični pa v skupini od 20 do 50 let. Pri veteranih je bil zmagovalec Marjan Skubic iz Grosupljega. Ker smo v deželi suhe robe, je v organizaciji Kluba harmonikarjev izbran tudi »suhorobarski prvak«. Pogojev za to lepo nagrado je, da harmonikar prihaja iz domačih krajev. Komisija se je odločila, da je najbolje odigral Jaka Oražem iz Prigorice. Najprestižnejša nagrada tekmovanja je »najharmonikar Urška«, saj je pokal ročno delo člana našega kluba in rezbarja Draga Koširja. Ta lepi pokal je prejel Gašper Štajnar s Škofljice.

Ocenjevanje nastopa, skladbe in izvedbe je potekalo pod nadzorom komisije. Tokrat sta bila to Neja Debeljak in Janez Kordiš. Prireditev je povezovala Mojca Štupica. Potekala je v odličnem vzdušju, med odmori so vse prisotne zabavali udeleženci tekmovanja. Najmlajša harmonikarka, 8-letna Sinja Gračnar, je pristrčno navdušila z odličnim igranjem.

Prireditev smo letos uspešno speljali, saj nam je bilo lansko leto zaradi koronavirusa in ukrepov to onemogočeno. Je pa pohvalno, da so naši člani v tem težkem času za upokojeince in zaposlene v domu upokojeincev v Ribnici pred domom odigrali dobrodelni koncert.

Pohod Kamni grič – Piran

3 dni, 128 km,
6 veselih pohodnikov

Bojana in Mirko Levstek, Marija in Andrej Žlindra, Urša in David Janež

»Kaj če gremo mi s Kamnega griča peš do Pirana,« je bilo v šali rečeno na Kamnem griču jeseni 2020. Čas korone nas je zblížal, veliko smo hodili po domači okolici in gozdovih. Zakaj pa ne? Do Pirana. Google je pokazal 110 km. Vsi smo se strinjali, da bi to šlo, vzamemo si 3 dni in prehodimo. V sproščenem in veselem okolju, polnem smeha in dobre volje, so stekle priprave. Določitev datuma, rezervacija prenočišč, nakup manjkajoče opreme. Hitro se je približal ta naš posebni dan, 24. 6. 2021. Zvečer smo prišli peš od doma do Kamnega griča. Dogovorjeni smo bili, da je najboljša, da tam prespimo in se zjutraj ob 5.00 odpravimo na pot. Se nam to res dogaja, smo se spraševali. Res je bilo kar težko verjeti. Tako smo se odločili, zmogli bomo. Vsi za enega, eden za vse.

1. dan:

Kamni grič – Mali Log – Stari trg pri Ložu – Dane – Javorniki – Palčje – Trnje (pri Pivki)

43 km,
12 ur
hoje

Po odličnem zajtrku in pregledu težkih nahrbtnikov (če je mogoče še kaj za ven) smo se ob 5.30 lahkkih nog podali na pot proti Malemu Logu. Opazovali smo okolico, klepetali in hodili.

Na prvo in edino kavico na poti smo se ustavili v Starem trgu pri Ložu. Za prehodit so nas čakali še Javorniški gozdovi. Na začetku smo bili vsi nekoliko navdušeni nad čudovitim gozdom. Okoli 12. ure smo naredili postanek za »kosilo v naravi« in nekaj počitka. Čakalo nas je še polovico poti, zato smo po slabi uri krenili naprej. Počasi so se Javorniki začeli vleči, po 30 km prehojene poti so postali malo dolgočasni, mi pa seveda tudi že malo utrujeni. Pogled na zemljevid je pokazal, da smo krajšo pot nekje zgrešili in bo potrebnih nekaj dodatnih km do Pivke. Nasmehi na obrazih so se pokazali, ko smo končno prišli iz gozda, a pred nami je bilo še dobrih 5 km poti. Ti zadnji kilometri so se resnično vlekli. Občasno se je

vsak malo ukvarjal sam s seboj in svojo glavo. Hkrati smo drug drugemu dajali moč in energijo, da bomo kmalu na cilju prvega dne. In končno smo, malo po 18. uri, zagledali napis Dobrodošli pri penzionu Na meji. Kakšno olajšanje in sreča. Uspelo nam je, prvi dan je za nami. Ob pijači in hrani smo si hitro opomogli in bili pripravljeni na naslednji dan. Vse pohvale tudi gostitelju Na meji za enkratno postrežbo in prijaznost. Kako lepo je bilo zaspati z mislijo, da bodo zjutraj noge spočite.

2. dan: Trnje – Pivka – Vremensčica – Škocjanske jame – Kozina – Petrinje – Črni Kal

45 km,
13 1/2 ur
hoje

Po odličnem zajtrku in oskrbi žuljev smo ob 8. uri nadaljevali pot proti Črnemu Kalu. Pa pojdemo ponovno lahkih nog naprej. Tokrat je bila večina poti asfaltna, malo več na soncu. A vročina niti ni bila tako huda, ker je bilo v mislih vse drugo, tudi sreča in ponos, da zmoremo. Med potjo pa seveda tudi opazovanje narave, gozda, živali. Pot nas je vodila ob robu Vremščice proti Škocjanskim jamam. Ob poti nismo uspeli najti kakšne trgovine ali gostilne, tako da smo zavili v Škocjanske jame. Kakšno olajšanje, gostilna in pijača, predvsem pa voda za nadaljevanje poti. Nekaj klepeta in šal z osebjem, ki skoraj ni verjelo, od kod smo prišli peš. Še bolj zanimivi pogledi pa, ko smo povedali, kam gremo. Čas je prehitro minil in morali smo nadaljevati pot proti Kozini. Nekaj utrujenosti se je seveda že poznalo, pred nami pa še skoraj pol poti. Počasi se je spet začela vleči, posebno še zaradi asfalta in bližine avtoceste je postalo malo bolj dolgočasno. Vsake toliko pogled na »navigacijo« in uro. Malo pozni smo bili, ura je kazala 18.00, mi pa še v Kozini. Pred nami še približno 10 km, do 21. ure bi morali biti v Črnem Kalu. Ni bilo druge izbire, kot hitro naprej. Seveda je bilo nekaj utrujenosti, kakšna bolečina in žulji, a misel na cilj je bila močnejša. Zadnji del poti je bil seveda spet najdaljši. Ko se odpre pogled na nekaj km dolgo, ravno asfaltno cesto, se za trenutek kar ustaviš. A hitro smo se zavedeli, to je to, treba je naprej. Nekaterim je ta čas krajšalo brcanje storžev pred seboj, ker je pot potem krajša. In končno pogled na Črnokalski most, enkratno. Zadnji del poti je bil za noge najtežji. Strmina navzdol. Črnokalska utrdba in prenočišče Hiša Robida sta bila tako blizu in tako daleč. Noge so bile utrujene in zadnji koraki so bili res težki. Ta etapa je bila najdaljša, res težka in naporna. Kakšno zadovoljstvo, da smo pravi čas prišli, ura je bila že 21.30. Poleg prenočišča so nas v gostilni že pričakovali z naročeno večerjo. Ponovno odlična hrana in postrežba. Seveda brez klepeta, smeha in šal ni šlo. Še osebje je bilo veselo in presenečeno, da smo prišli peš. Kako hitro zaspiš po takšnem dnevu, misli se vrtijo nazaj in naprej. Utrujeni, a srečni ...

3. dan: Črni Kal – Dekani – Koper – Izola – Strunjan – Portorož – Piran

40 km

Zadnji dan ni bilo več dvoma. Domač zajtrk, kavica in ob 8. uri ponovno lahkih/težkih nog naokrog. Zdaj ni bilo več vprašanje, ali bomo prišli do cilja. Vedeli smo, da bomo prehodili še teh zadnjih 30 km. No, ker dobro planiramo pešpoti, jih je bilo na koncu 40. A nič zato. Pot nas

je vodila iz Črnega Kala mimo Dekanov do Kopra. Neizmerna sreča v očeh, ko smo zagledali morje od blizu. Pred tem malo kisli obrazi, ker ni bilo nobenega bifeja za kako mrzlo pivo. Morali bi v center, a bilo je predaleč, ne bomo delali dodatnih kilometrov. Kosilo v Žusterni smo pojedli z užitkom. Tudi tukaj lahko pohvalimo odlično hrano in postrežbo. Dobro razpoloženi smo krenili naprej proti Izoli, na kavico in nato skozi tunele čez Strunjan do Portoroža. Malce presenečeni smo ugotovili, da je kar nekaj bifejev zaprtih, a uspelo nam je dobiti pijačo. Tudi tokrat se je utrujenost poznala. Še malo pa bomo na cilju. Na poti do Pirana smo se ustavili še pri apartmaju, a smo hitro nadaljevali pot do Pirana. Sem pa tja zanimivi pogledi. Pohodniške palice, nahrbtniki in pohodni čevlji, drugi pa v koplakah ali že urejeni za večerni sprehod. Dober občutek. Na koncu pa nepopisna sreča, zadovoljstvo vsak pri sebi, ko smo 27. 6. 2021 z vmesnimi postanki ob obali ob 20. uri prišli do Tartinijevega trga. Nekaj fotografij in pijača. Ali smo res prišli? Peš. Ni za verjet. Občutek je čudovit, vsak pri sebi tako srečen in zadovoljen. Uspelo nam je, zmogli smo. Premagali peš 128 kilometrov v 3 dneh, brez spremstva, s težkimi nahrbtniki na ramah. Tudi vreme je bilo na naši strani, nič ni bilo dežja.

Sledilo je še 2 dni uživanja na morju in pot domov. Želeli smo z vlakom iz Kopra do Ribnice, a se časovno ni izšlo. Veliko boljša izbira je bil avtobus Portorož–Ljubljana in vlak Ljubljana–Žlebič.

Za vseh nas šest je bil to prvi tak pohod, verjamemo, da ne zadnji. Mogoče bo naslednji s krajšimi etapami. Pohodniki vedo, da je za več dni 40 km na dan kar zahtevno. Pa tudi v nahrbtnikih bo kakšna stvar manj, da bo korak malo lažji. Zahvaljujemo se vsem za podporo in čestitke. Na trenutke res ni bilo lahko, a vendar v dobri družbi, s pravimi prijatelji in pozitivno energijo človek lahko naredi korak naprej tudi takrat, ko mu je najtežje. V spominu pa ostanejo lepi trenutki, sreča, smeh in prehojena pot ter seveda osebno zadovoljstvo, da skupaj lahko zmoremo, se imamo lepo ter uživamo v življenju.

Praznovanje 30-letnice samostojnosti države Slovenije in 25-letnice ustanovitve OZVVS Ribnica

Franc Mihelič, predsednik OZVVS Ribnica

Praznik je čas, ko se zberemo skupaj, obudimo spomine in rečemo kakšno besedo o bodočnosti. Praznik potrebuje vsak človek in vsaka skupnost. Tudi za našo OZVVS Ribnica to velja, saj letos praznujemo 30-letnico naše države in 25-letnico naše ustanovitve. Praznovanje smo organizirali v sklopu občnega zbora. Začeli smo ga s poslušanjem Avsenikove pesmi Slovenija, od kod lepote tvoje in recitacije iz Cankarjevega dela Kurent.

Po Cankarjevih besedah v Kurentu nam je Bog ustvaril paradiž, kako pa si mi urejamo življenje v njem, je zadnjih 30 let odvisno od nas. Do leta 1991 si nismo mogli »krojiti sami vero in postave«. Samostojnosti nam ni nihče ponujal ali podaril, zanj so zadnje intenzivne priprave potekale v letih 1990 in 1991. Zelo pomembno je bilo, da so bila pravočasno opravljena pravna dejanja, ki so omogočila, da ni bil zamujen zgodovinski trenutek, ki je omogočil osamosvojitve.

23. decembra 1990 smo odšli na volišča in izrazili svojo voljo po ustanovitvi samostojne države Slovenije. Rezultat volje volilnih upravičencev je bil izredno prepričljiv. Udeležba na plebiscitu je znašala 93,2 % vseh volilnih upravičencev, za samostojno in neodvisno Slovenijo je glasovalo 88,5 % volilnih upravičencev. Rezultati plebiscita so bili razglašeni 26. decembra 1990. S tem je tedanje vodstvo Slovenije dobilo pravni temelj, ki je omogočil izvedbo postopka oblikovanja lastne države. Parlament je 25. junija 1991 sprejel ustavni zakon za uresničitev temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, deklaracijo o neodvisnosti in več zakonov, s katerimi je Slovenija prevzela prejšnje pristojnosti federacije na svojem ozemlju. Predsednik Kučan je dne 26. junija 1991 razglasil samostojno Republiko Slovenijo na veliki slovesnosti na tedanjem Trgu revolucije. Še isti dan smo doživeli začetek vojne za osamosvojitve Slovenije, v kateri smo državljani in naša vojska »ubranili tisto, kar nam je JLA hotela vzeti« (op. p.: prosto po verzju iz pesmi

A. Smolarja). Tedanji pripadniki TO in policije smo sedaj veterani osamosvojitvene vojne. Skupaj z državljani smo obranili samostojnost in omogočili, da si državljani sami urejamo naše življenje.

Imamo pravico in možnost urediti naše skupno življenje tako, da bi vsi živeli svobodni in srečni. Letos praznujemo 30-letnico samostojnosti. Ob tem se vprašajmo, ali se naše intimne želje ob plebiscitu, da bi naša lastna država postala druga Švica, uresničujejo. Ne moremo biti povsem zadovoljni. Mnogo zastavljenih vrednot smo dosegli in smo nanje upravičeno ponosni. So pa znaki, da se od nekaterih vrednot oddaljujemo. Najbolj na kratko morem reči le, da se izgublja spoštovanje do dela, poštenje in skrb za skupno dobro.

Ne mislim komentirati odločitev naših državnih vodstev, še manj jim namenjati oceno dobro ali slabo. To bi bila mnenja političnega značaja. Letos praznujemo 25-letnico naše ustanovitve. Tedaj smo se opredelili kot nepolitična organizacija in te opredelitve nismo menjali. V skladu z njo uspešno izvajamo aktivnosti, ki jih člani potrjujete na občnih zborih.

Apolitičnost delovanja naše organizacije pa ne more in ne sme pomeniti apolitičnosti delovanja članov. Vsak član naj se sprašuje, kje, kdaj, kako in kaj lahko napravi za dobrobit Slovenije na področju, ki ga najbolje pozna in zanima. Hitro bo našel organizacijo, ki pokriva njegovo interesno območje. Tam bo lahko predstavljal in zagovarjal svoje predloge.

Našo organizacijo sestavljajo le člani, ki so bili aktivni udeleženci vojne za Slovenijo. Člani se staramo in naše število se po naravni poti zmanjšuje. Prihodnost pripada mlajšim, mi jim pomagajmo delati za dobrobit Slovenije z vsem, kar znamo in moremo. Tako bomo lažje zmogli skupaj ustvarjati srečno življenje »v nebesih pod Triglavom«.

Spoštovani, iskreno vam čestitam za oba praznika, zaključujem pa z željo »skupaj zmoremo«!

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje!« Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje – puste leže tam, strmé proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih gor do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev, in je rekel: »Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!« Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila – vzrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, ostrmi pred tem čudom Božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj goré in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo – ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca!«

Ivan Cankar, *Kurent*, odlomek

Dan starih staršev

Ljubica Košir
Foto: Freepik

Svetovni dan starih staršev in ostarelih, ki ga je razglasil papež Frančišek, smo letos prvič praznovali 25. julija. Tudi v bodoče ga bomo praznovali v bližini praznika sv. Joahima in Ane, Marijinih staršev, četrto nedeljo v juliju. Sedanjega papeža bi lahko imenovali tudi vizionar, saj je prav on tisti človek sedanjega zmedene, nemirnega časa in prostora, ki zna ločiti zmo od plev. Takole pravi:

»Danes je potrebna nova zaveza med mladimi in ostarelimi, potrebno je podeliti skupni zaklad življenja, sanjati skupaj, preseči nesoglasja med generacijami,

da bi pripravili prihodnost vseh. Brez te življenjske zaveze, sanj in prihodnosti, tvegamo, da bi umrli zaradi lakote, saj je vedno več pretrganih vezi, osamljenosti, egoizma, razkrajajočih sil. Pogosto smo v naših družbah življenje prepustili ideji, da »vsak misli zase«, vendar pa to ubija!»

In kaj je starost? Starost je poklicanost, ki po zakonu narave pripada vsakomur, ki mu je podarjena. To je življenjsko obdobje, v katerem začnejo popuščati naše moči, v katerem lahko spoznavamo najlepše življenjsko obdobje, v katerem spoznavamo naše sadove življenja, sprejemamo sebe in druge v vsem, kar smo, kar imamo in kar bomo vzeli s seboj v večnost. V kolikor si v tem obdobju ne gradimo gradov v oblakih in nedosegljivih ciljev, smo lahko tudi v starosti srečni ljudje.

Čeprav so mnogi starejši v času pandemije trpeli tudi zaradi osamljenosti, moramo iskreno priznati, da so naši vodilni in odgovorni v državi poskrbeli prav za vse starostne skupine državljanov, na mnoge načine. Tudi starejši smo živi del družine in skupnosti, ki še lahko pomagamo mlajšim na različne načine. Imamo življenjske izkušnje iz časov, v katerem tudi ni bilo izobilja za vse, posebej ne

za skromnejše in lahko iskreno rečem za verne družine, ki so bile tudi številčnejše in potrebne pomoči. Kako dragoceno je varstvo otrok med počitnicami, posebej za mlajše otroke, ki živijo v blokkih. Včasih je živelo več generacij v družinskih skupnostih in so si med seboj pomagali, danes pa se mladi zelo radi odmaknejo od staršev in živijo s svojimi najožjimi družinskimi člani. Lepo, hvalevredno, a tudi njim se nabirajo leta, družinske vezi pa se marsikje začnejo trgati in na pomoč staršev težko računajo, posebej če odnosi niso najboljši.

Stari starši in starejši včasih zares občutimo, da smo odveč v družini in družbi, zaostali za sedanjim svetom in zato manjvredni. Zaradi hitrega napredka znanosti in tehnike v minulih letih lahko pričakujemo tudi negativne posledice tega časa prav za vse. Pred tem nas mnogi svarijo in to že doživljamo na več področjih. Z ene strani hiter dostop do vsega in hlastanje po navideznih dobrinah in udobju tega sveta, na drugi strani pa zaradi hitrega odmetavanja vsega težave z okoljem, onesnaževanjem narave, veliko nezadovoljstva, razočaranj ...

V več krajih po Sloveniji se gradijo

dnevni centri za starejše, ki so lahko tudi del dragocenosti bivanja in sprejetosti starejših v občini. Veliko njih si tudi zaradi nizkih dohodkov ne more privoščiti bivanja v domu, pa tudi sicer se večina starejših bolje počuti doma, v okolju, kjer živijo. Menim, da je tudi mnogim domačim, ki so zaposleni, tovrstna dnevna pomoč starejših družinskih članov lahko zelo dobrodošla.

Kaj menite, dragi naši starejši občani?

»Le vprašaj prejšnje rodove, premisli, kar so dognali njihovi očetje! Mi smo od včeraj in ne vemo nič, saj so naši dnevi na zemlji le senca.« (Job 8, 8-9)

**Blagor ljudem,
ki ne umrejo,
samo izginejo
kot kruh na mizi.
Nenadoma ga zmanjka
in nihče od živih
ni ostal lačen.
(A. Rebula)**

Zahvala

V večnost je nenadno odšel naš dragi

Jože Vovčko
iz Globeli

(1. april 1951 – 2. avgust 2021)

Iskrena hvala vsem, ki nam v teh težkih dneh stojite ob strani.
Hvala vsem, ki ste zanj kdaj kaj dobrega naredili.

V naših srcih boš živel naprej.

Žalujoči vsi njegovi

**Mnogo si ustvaril,
zdaj vsak korak spomin je nate.
Prazen dom in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.**

Zahvala

Za vedno nas je zapustil naš predragi brat in stric

Alojz Vesel
iz Globeli
(6. 10. 1939–02. 06. 2021)

Ob nenadni izgubi našega brata in strica se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče in darove za svete maše. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala tudi gospodu župniku Francu Bizjaku za lep pogrebni obred ter KP Ribnica in pevcem. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga spoštovali.

V spominih ostaja z nami.

Žalujoči vsi njegovi

*Ko se prebujalo je jutro,
tihu si odšla,
pustila si sledi svojih rok;
zdaj naš dom ovit je v sivino,
žalost in neizprosno bolečino.*

Zahvala

ob izgubi drage mame, stare mame in tete

Marije Tanko

z Vinic

(19. 2. 1937–25. 6. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala za vsa izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in svete maše. Lepa hvala gospodu župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen pogreb ter pevcem, gasilcem in Komunali Ribnica.

Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

*Bil si trden kakor skala,
bil pokončen kakor hrast in
prišel je dan usode,
ki je zrušil skalo in zlomil hrast.*

Zahvala

ob boleči izgubi našega ata

Dragota Kovačiča

iz Žimaric

(1. 5. 1937–15. 7. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste bili z nami v dneh žalosti. Hvala za vse tolažilne besede, iskren stisk roke, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Hvala gospodu župniku Antonu Dobrovoljcu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, osebju Zdravstvene postaje Ribnica, pogrebni službi Komunale Ribnica in cvetličarki.

Posebna hvala Lovski družini Sodražica in vsem ostalim lovskim tovarišem, ki ste ata pospremili na njegovi zadnji poti.

Ata, ohranili te bomo v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njegovi

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
Tokrat, zvonovi, zvonite ...
(A. M. Slomšek)*

Zahvala

V 82. letu starosti se je od nas poslovil
naš dragi mož in ata

Franc Lesar

(21. 06. 1939–26. 06. 2021)

iz Zamostca.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom za podarjene sveče, svete maše in izrečeno sožalje.

Posebna zahvala velja domačim gasilcem, ribniškim pevcem za zapete pesmi, župniku gospodu Francu Bizjaku za lepo opravljen pogrebni obred s sveto mašo in pogrebni službi Komunale Ribnica. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Naj počiva v miru.

Žalujoči: vsi njegovi

*Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe ostaja in živi,
ker dom je prazen in molči.*

Zahvala

Od nas se je v 94. letu starosti poslovila draga mama,
prababica, tašča, sestra

Julijana Lavrič

iz Podklanca

(9. 12. 1927–21. 6. 2021)

Ob slovesu se zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem, sosedom in sorodnikom za darovane sveče ter svete maše.

Žalujoči vsi njeni

Knjižne novosti za jesen

Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Minila sta dva meseca in izteka se čas počitnic ter dopustov. Znova se bodo odprla šolska vrata za osnovnošolce in dijake, ki se bodo ponovno podali na pot zbiranja novega znanja in izkušenj. Nikakor pa nismo pozabili na naše zveste bralce. Posebej zanje smo v knjižnici pripravili naslednji zanimiv izbor nekaterih knjižnih novosti.

MARIE TREMAYNE Upornica brez krinke

Lady Caroline Rowe je odločena, da se ne bo poročila. Po zadnji družabni sezoni si želi samo še mirno uživati na podeželju pri teti. Odločenost začne popuščati, ko njen zopni novi ameriški sosed vdre na njeno posest in v njeno življenje.

Jonathan Cartwick je podedoval posest na drugi strani Atlantika in ni pričakoval, da bo imel toliko težav. Še težje se izogiba zahtevni sosedu, zlasti zato, ker ga lepota privlači. Ko starši Caroline oznanijo, da jo bodo poročili s prvim lordom, ki jo bo hotel, je iz sebe. Jonathan pa si najbolj od vsega želi, da bi neukročenko prepričal, da je pravi zanj.

CATHERINE BYBEE Preganjanje senc

Avery Grant ne hodi na romantične zmenke. Njen prvi zakon je bil vzajemno koristna pogodba, ki ji je ponudila finančno varnost, s katero se je lahko osvobodila nadzora staršev. Bogata je in samska in niti slučajno ne išče ljubezni, ki bi ji prekrizala življenjske načrte. Sploh pa je po preživetem brutalnem napadu odločena, da nikoli več ne bo ranljiva, čeprav se ob novem moškem v svojem življenju počuti vamejšo.

Liam je nad Avery očaran od trenutka, ko jo zagleda, in odločen je, da bo o tej močni, seksi, zapleteni ženski izvedel vse. Njene obrambe ne bo lahko zaobiti, toda Liam se ne bo pustil odgnati. Najti mora le drobceno razpoko v Averyjinem oklepu, skozi katero si namerava utreti pot do njene srca. Nato pa pride na plan srhljiva laž o usodi njenega napadalca in takrat jo začne preteklost preganjati. Da bi prišla do odgovorov, se je pripravljena spraviti tudi v nevarnost, to pa obenem pomeni, da bo ogrozila najboljše, kar se ji je kdaj zgodilo: odnos z Liamom.

ELIZABETH NOBLE Družinske počitnice

Elizabeth Noble je britanska pisateljica ljubezenskih romanov. V romanu Družinske počitnice je domiselno nanizala življenjske zgodbe, ki v enaki meri izvajajo smeh in solze.

Charlie si za osemdeseti rojstni dan želi le to, da bi se okoli njega zbrala družina. Odkar mu je umrla žena, otroci pa imajo svoje družine in skrbi, se redko vidijo. Vse skupaj zato povabi v razkošno vilo sredi idiličnega angleškega podeželja. Otroci povabijo sprejmejo in pridejo na počitnice – vsak s svojimi težavami. Hči Laura se ravno ločuje, sin Scott, ki je dolgo živel samo za službo, ima zdaj ženo in pastorki, ki jih družina še ne pozna, mlajši sin Nick pa se sam spopada z vzgojo treh majhnih otrok.

DANIEL SILVA Angleški vohun

Na muhi je plemkinja in v ozadju je maščevanje. Na palubi se je zgoraj brez, s piščalo v roki, sončila najslavnejša ženska na svetu. In v podpalubju, kjer je pripravljala predjed iz koščkov tunine, kumar in ananasa, je bil moški, ki jo bo ubil. Ikona iz vrst kraljeve družine, ki jo ljudstvo obožuje zaradi njene lepote in dobrotelčnosti, a je trn v peti nekdanjemu soprogu in njegovi materi, angleški kraljici. Ko na njeni jahti med dopustom odjekne eksplozija, se britanska obveščevalna služba pri iskanju morilca obrne zgolj na enega človeka: legendarnega vohuna in poklicnega morilca Gabriela Allona. Gabriellova tarča je Eamon Quinn, vrhunski izdelovalec bomb

in smrtonosni plačanec, ki svoje storitve prodaja najvišjemu ponudniku. Quinn je izmuzljiv kot senca, toda Gabrielu ga k sreči ni treba iskati na lastno pest. Ob njem je Christopher Keller, nekdanji britanski speciallec, zdaj poklicni morilec, ki dobro pozna Quinnovo smrtonosno obrt.

Kriminalka Angleški vohun se s svetlobno hitrostjo seli z glamuroznega otočka Saint Barthélemy v nevarne ulice zahodnega Belfasta in do hiške na pečinah Cornwalla, ki je Gabrielu tako pri srcu. Zgodba z osupljivimi preobratu bralca očara že na prvih straneh in ga ne izpusti vse do presunljivega zaključka.

MOJCA ŠIROK Evidenca

V zaspani soseski v središču Ljubljane nedaleč od predsedniške palače policija najde truplo. Trije mladi novinarji novičarskega spletnega portala odkrijejo mahinacijo z zemljiščem ob največjem letališču v državi, v katero sta vpletena vplivni poslanec in podjetje s sedežem v davčni oazi. Znana televizijska novinarka na soočenju kandidatov za evropske volitve pomembnega ministra obtoži, da je bil sodelavec nekdanje jugoslovanske službe državne varnosti. Trije na videz nepovezani dogodki imajo skupne korenine v času pred osamosvojitvijo Slovenije. Razkritje identitete trupla privleče iz pozabe temne sence preteklosti in klobčič, v katerega so zapleteni kriminalisti, politiki, poslovneži in novinarji, se začne odvijati z vrtoglavo hitrostjo.

Politična srhljivka Mojce Širok Evidenca govori o kriminalnem dogajanju na slovenskih tleh in je polna preobratov in presenečenj, napeto branje, ki govori o zabrisanih mejah in prikritih povezavah v svetu politike, kriminala in medijev.

S tem tudi zaključujemo tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v Knjižnico Sodražica! Vsem osnovnošolcem in dijakom želimo uspešen začetek novega šolskega leta! Vsi skupaj čim lepše in prijetneje preživite letošnjo jesen! Radi in lepo se imejte ter ostanite zdravi do prihodnjic!

Nasmejmo se

Dialog

Mož se za šankom izpoveduje prijatelju: »Veš, kako težko mi je z mojo ženo? Najprej mi zastavi vprašanje, nato nanj sama odgovori, potem pa mi pol ure razlaga, zakaj nimam prav!«

Zebe

Medvedek: »Mami, a sem jaz medvedek?«
 Mati: »Ja, seveda si.«
 Medvedek: »Mami, a sem jaz res medvedek?«
 Mati: »Ja, seveda si.«
 Medvedek: »Mami, a sem jaz čisto zares medvedek?«
 Mati: »Ja, seveda si, zakaj pa ne bi bil?«
 Medvedek: »Ker me zebe kakor psa.«

Kaj je to?

Vsak dan po opravljenih grem,
 in vendar, to pač reči smem,
 ostanem vedno v svoji hiši.
 Kako se čudi, kdor to sliši!

šlog

Ko na nebu sonce sije,
 zvesto spremljam te povsod;
 zapustim te, ko se skrije,
 ti greš mirno svojo pot.
 Kratka sem opoldne,
 dolga, ko na večer gre.

6092

Nepovabljen pridem sam,
 siliti se pa ne dam;
 kdor me videti želi,
 leže naj in zameži.

29822

REŠITVE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE SUHOROBARJA

NAVPIČNO:

DAN NEODVISNOSTI, SEKVOJA, PARENZANA, GEOSS, EVROSONG,
 ZLATO RUDOLF, SLAMNIK, BRANE IVANC, KRESNIK, NETOPIR

VODORAVNO:

FLEMING, DIJEŠE, KRANJSKA SIVKA, EROZIJA, KROG, KOZJAK,
 LARA, PIKA NOGAVIČKA, ČEŠENJ, KREKOV DOM

Stritar, Josip: Uganke

Neža Tanko, Knjižnica Miklova hiša

C V E T L I Č A R N A

na trgu

ODPIRA SVOJA
 VRATA V SEPTEMBRU.

ŠE VEDNO JE NA VOLJO NEKAJ IZVODOV MONOGRAFIJE SODRAŠKIH 800

Kupiti jo je mogoče na
 Občini Sodražica, v času
 uradnih ur, v Knjižnici
 Sodražica oz. Muzejski
 trgovini Rokodelskega
 centra Ribnica.

Ste pripravljeni na
nove dimenzije?

Popolnoma novi BAYON.

Predstavljamo vam povsem novi BAYON. Naš novi elegantni križanec - SUV, zasnovan tako, da izstopa iz vseh perspektiv. Zaradi višjega položaja sedenja se boste počutili samozavestno. To združite s prvovrstnimi varnostnimi asistenčnimi sistemi, vrhunsko povezljivostjo, blagim hibridnim pogonom in tako ste pripravljeni na katerokoli cesto, ob katerikoli priložnosti.

Poraba goriva: 5,203 – 5,706 l/100 km; emisije plinov CO₂: 118 – 129 g/km.

Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče tel: 040 490 070 , 031 331 919
www.avtohisazalar.si, prodaja@avtohisazalar.si, Facebook, Instagram, Twitter

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- ugodni mobilni paketi NAJ
- akcijski mobiteli na obroke
- ugodni fiksni paketi NEO

PON - PET
SOBOTA

DELOVNI ČAS

8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

MEGADOM

lesnina
XXXL

URESNIČI IDEJE CENEJE!

SALON
POHIŠTVA

POHIŠTVO
ZA ŠOLARJA

MEGADOM RIBNICA • OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA • tel: 01/83 51 641

www.megadom.si •